ДО
ПРОКУРОРСКАТА КОЛЕГИЯ
НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

КОНЦЕПЦИЯ
ЗА СТРАТЕГИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ И РАЗВИТИЕ НА ОКРЪЖНА ПРОКУРАТУРА – ПЛОВДИВ

от Иван Петров Спиров – прокурор в Окръжна прокуратура – Пловдив,
кандидат за длъжността „административен ръководител – окръжен прокурор“
на Окръжна прокуратура – Пловдив

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ПРОКУРОРСКАТА КОЛЕГИЯ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

Във връзка с участието ми в процедурата за избор на административен ръководител – окръжен прокурор на Окръжна прокуратура – Пловдив, открита с решение на Прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет по протокол № 33 от 30.09.2026 г., обнародвано в „Държавен вестник“, бр. 91 от 02.10.2026 г., представям на Вашето внимание настоящата концепция.

Тя е изготвена в съответствие с чл. 194б, ал.1, т. 2 от Закона за съдебната власт и чл. 47, ал. 5, т. 6 от Наредба № 1 от 09.02.2017 г. за конкурсите за магистрати и за избор на административни ръководители в органите на съдебната власт.

Концепцията отразява личната ми мотивация и вижданията ми за управлението и развитието на Окръжна прокуратура – Пловдив. Основава се на анализ на дейността през периода 2023–2025 г., на съществуващата организация на работа и на непосредствените ми професионални наблюдения. Представени са постигнатите резултати, областите, в които са нужни подобрения, и конкретните цели и мерки за тяхното осъществяване.

В основата на предложената управленска визия е разбирането, че постигнатото, професионалният капацитет и добрите практики в прокуратурата представляват стабилна основа за нейното по-нататъшно развитие. Стремежът ми е тази основа да бъде съхранена и надградена чрез реалистични и изпълними мерки за по-добра организация, навременна и качествена прокурорска работа, професионално развитие и ефективно взаимодействие. Водещи при осъществяването им ще бъдат законността, обективността, личната отговорност и уважението към професионалната самостоятелност на магистратите.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. Лична мотивация за заемане на длъжността 3

II. Анализ и оценка на състоянието на Окръжна прокуратура – Пловдив, очертаване на достиженията и проблемите в органа. 4

III. Набелязване на цели за развитието на ОП – Пловдив и мерки за тяхното постигане 23

1. Подобряване на срочността на проверките и прокурорското произнасяне 23

2. Анализ и ускоряване на старите и сложните досъдебни производства 27

3. По-равномерно разпределение на разследванията, специализация и използване на капацитета на следователите 33

4. Реално проследяване и балансиране на натовареността 37

5. Подобряване на организацията и проследяването на експертизите 40

6. Специализация и профилиране на прокурорската дейност 43

7. Поддържане и повишаване на качеството на прокурорските актове 44

8. По-активно противодействие на корупцията, организираната и финансовата престъпност 47

9. По-ефективно противодействие на наркоразпространението с насочване към доставчиците, организаторите и финансирането на престъпната дейност 56

10. Активна координация, взаимодействие и методическа подкрепа при осъществяване на прокурорската дейност 64

11. Дигитализация, специализиран софтуер и използване на изкуствен интелект за подпомагане на прокурорската и деловодната работа 68

12. Усъвършенстване на работата по преписки и производства, свързани с прояви на малолетни и престъпления, извършени от непълнолетни 77

13. Медийна политика и комуникация с обществеността 82

I. Лична мотивация за заемане на длъжността

Кандидатствам за длъжността административен ръководител на Окръжна прокуратура – Пловдив, защото натрупаният професионален опит и придобитата експертиза ми дават основание да смятам, че на този етап съм в състояние да поема отговорността за ръководството на прокуратурата.

Целият ми професионален път е преминал в системата на съдебната власт. Започнах през 2004 г. като следовател в Окръжна следствена служба – Смолян (понастоящем ОСО при ОП – Смолян), където две години осъществявах непосредствено разследване по наказателни производства. След това работих 9 години като прокурор в Районна прокуратура – Смолян, а през 2015 г., след спечелен конкурс, бях повишен като прокурор в Окръжна прокуратура – Пловдив. Повече от единадесет години работя в тази прокуратура. Преминаването през последователни нива на системата ми даде цялостен поглед върху наказателния процес: от разследването и прокурорския надзор над него, през разрешаването на делата, до поддържането на обвинението пред съда.

Най-съществената част от експертизата ми е формирана в Окръжна прокуратура – Пловдив, при работа по производства със значителна, а в редица случаи и изключителна фактическа и правна сложност. Те обхващат данъчни и финансови престъпления, престъпления против финансовите интереси на Европейския съюз, разпространение на наркотични вещества, организирана престъпна дейност и изпиране на пари. Работил съм по дела с голям обем доказателствен материал, с множество участници в престъпната дейност и с трудни за доказване обвинения, включително с използване на специални разузнавателни средства.

Тази работа утвърди у мен устойчивост, последователност и способност за адаптиране към интензивния ритъм и сложността на прокурорската дейност. Подхождам активно към всяко разследване: още в началния му етап определям нужните действия и насоките за събиране на доказателствата и следя изпълнението им до приключване на производството. Следвам ясна работна линия, която навреме преоценявам при установяване на нови факти и доказателства. Убеден съм, че както прокурорът, така и административният ръководител вземат навременни решения, като експедитивността се съчетава със задълбоченост, качество и професионална отговорност.

Съществена част от този подход е непрекъснатото професионално усъвършенстване. Надграждам теоретичната си подготовка, анализирам съдебната практика и я прилагам в работата по конкретните производства, като в това ми помагат и преминатите обучения и квалификационни курсове. Поддържам активен професионален обмен с колегите чрез обсъждане на казуси, съдебни актове и възникнали практически затруднения.

С последователна работа и личен пример съм изградил доверие и професионален авторитет както в колектива на Окръжна прокуратура – Пловдив, така и сред разследващите органи. Отношенията ми с колегите прокурори и със служителите в администрацията са добри и почиват на взаимно уважение. Както в професионалните, така и в личните си контакти съм се придържал към ясни граници, които гарантират обективността и безпристрастността при изпълнение на служебните ми задължения.

От постъпването ми в Окръжна прокуратура – Пловдив работих под ръководството на господин Румен Попов, а впоследствие и на госпожа Ваня Христева. Високите стандарти, наложени от господин Попов, бяха утвърдени и доразвити от госпожа Христева. Смятам за важно постигнатите резултати, добрата работна атмосфера и професионалните отношения в колектива да бъдат съхранени.

Дългогодишната ми работа в тази прокуратура ми позволява да познавам отвътре нейните достижения, организацията на дейността ѝ и областите, в които са възможни подобрения. Опитът ми в ръководството и надзора на разследванията, свързан с планиране, координация, определяне на приоритети и контрол по изпълнението на задачите, заедно с познаването на колектива и на ежедневната работа, ми дава основание да формулирам конкретна и реалистична управленска визия.

Ако бъда избран, ще работя за запазване на постигнатото и за неговото надграждане чрез по-добра организация на работата, подкрепа за професионалното развитие на колегите и навременно преодоляване на възникващите затруднения. Част от тази отговорност е и адекватният отговор на предизвикателствата на дигиталната среда и изкуствения интелект, както във връзка с променящите се способи за извършване на престъпления, така и с възможностите за усъвършенстване на прокурорската дейност.

II. Анализ и оценка на състоянието на Окръжна прокуратура – Пловдив, очертаване на достиженията и проблемите в органа.

За изграждането на цялостна картина и обоснована оценка на състоянието на Окръжна прокуратура – Пловдив са използвани данните от годишните отчетни доклади за 2023, 2024 и 2025 г. и съответните статистически приложения. Съпоставянето им позволява да се проследят развитието на основните показатели, постигнатите резултати и устойчивите затруднения като основа за определяне на целите и мерките за надграждане на дейността.

Организацията на работа е оценена и въз основа на предоставения доклад на Инспектората на ВСС за ОП – Пловдив, който обхваща дейността през 2024–2025 г. и съдържа сведения за последващото движение на проверени производства през 2026 г. Данните към 31.12.2025 г. се разглеждат отделно от организационните промени по представените заповеди от 2026 г. Показателите за самата окръжна прокуратура се разграничават от обобщените резултати за целия съдебен район.

Проверката на инспектората завършва с оценка за много добра организация на административната и прокурорската дейност. Тази външна оценка подкрепя извода за стабилна организационна основа, като конкретните данни за сроковете, кадровия ресурс и движението на делата позволяват да бъдат очертани и направленията за нейното развитие.

2.1. Териториален обхват и обща характеристика

Районът на Окръжна прокуратура – Пловдив обхваща територията на Пловдивска област и съвпада със съдебния район на Окръжен съд – Пловдив. През 2025 г. областта има площ от 5 972,9 кв. км и включва 18 общини и 212 населени места – 18 града и 194 села. Населението е приблизително 635 000 души, като около две трети живеят в градовете. Областният център Пловдив е разделен на шест административни района.

В района осъществяват дейност Окръжна прокуратура – Пловдив с Окръжния следствен отдел и Районна прокуратура – Пловдив с териториалните отделения в Асеновград, Карлово и Първомай. На територията на Областната дирекция на МВР функционират 13 районни управления, от които шест в град Пловдив и седем в други населени места, както и пет полицейски участъка.

Мащабът на района, концентрацията на население и икономическа дейност и значението му като транспортен възел определят разнообразния характер на престъпността и на прокурорската работа. Наред с конвенционалните престъпления съществено значение имат финансовите и икономическите престъпления, престъпленията, свързани с наркотични вещества и тези по транспорта. Дигиталната среда поставя допълнителни изисквания към разследването на измами и към събирането и анализа на електронни доказателства.

2.2. Кадрова и материална обезпеченост

Към 31 декември 2025 г. утвърдената щатна численост на магистратите в района на Окръжна прокуратура – Пловдив е 144 длъжности, от които 75 в Окръжна прокуратура – Пловдив, включително Окръжния следствен отдел, и 69 в Районна прокуратура – Пловдив с териториалните ѝ отделения.

Прокурорският щат на Окръжна прокуратура – Пловдив включва административен ръководител, петима заместници на административния ръководител и 28 прокурори – общо 34 длъжности. Към посочената дата са незаети две прокурорски длъжности.

Щатът на Районна прокуратура – Пловдив включва административен ръководител, шестима заместници, 58 прокурори и четирима младши прокурори. Незаети са пет длъжности: една за заместник на административния ръководител, две за прокурор и две за младши прокурор.

Окръжният следствен отдел е обезпечен с 41 щатни длъжности – завеждащ отдела, 37 следователи и трима младши следователи. Незаети са една длъжност за следовател и две за младши следовател.

Обобщеното разпределение на щатните длъжности е следното:

Структура	По щат	Заети	Незаети
Прокурорски състав на ОП – Пловдив	34	32	2
РП – Пловдив с териториалните отделения	69	64	5
Окръжен следствен отдел	41	38	3
Общо за района	**144**	**134**	**10**

Посочените заети длъжности представляват състоянието към края на 2025 година. При оценката на натовареността те се разглеждат заедно с действително отработеното време, отсъствията и командироването на магистрати. През 2025 г. един прокурор от ОП – Пловдив е командирован за шест месеца в друга окръжна прокуратура. Двама

прокурори от РП – Пловдив са командировани в други прокуратури, единият от които в ОП – Пловдив.

Административно ръководство

Административното ръководство се осъществява от административния ръководител Ваня Христева и петима заместници. През 2024 г. по предложения на административния ръководител и с решения на Прокурорската колегия на ВСС две длъжности „прокурор" са преобразувани в длъжности „заместник на административния ръководител". През 2025 г. двама заместници са освободени от ръководните длъжности и са преназначени като прокурори, а новоназначените на тяхно място заместници са встъпили на 16.10.2025 г.

На заместниците са възложени функции по основните надзори, контрол на сроковете, произнасяне по искания за удължаване на разследването в предвидените случаи и други административни задачи. Със Заповед ОП № 163/16.10.2025 г. са определени отговорници и подпомагащи прокурори по надзори и направления, включително за корупционните престъпления, организираната престъпност, изпирането на пари, домашното насилие, трафика на хора и международното сътрудничество. Това разпределение осигурява конкретни адресати за планирането, анализа и проследяването на дейността.

Съдебна администрация

Утвърденият щат за съдебни служители в района е 149,5 бройки. От тях 67 са в ОП – Пловдив, включително 40 в специализираната администрация, и 82,5 в РП – Пловдив, включително 58 в специализираната администрация. По утвърдените длъжностни разписания съотношението между магистрати и съдебни служители общо за района е 1:1,04, при средно съотношение за страната 1:1,33. За ОП – Пловдив съотношението е 1:0,89, а за РП – Пловдив – 1:1,20.

Всички 67 длъжности за съдебни служители в ОП – Пловдив към 31.12.2025 г. са заети. През 2024 г. щатът е бил 69 длъжности. Намалението през 2025 г. е свързано с прехвърлянето към РП – Пловдив на длъжност за главен специалист СУСИ и на длъжност за работник по поддръжка на сгради. Промяната представлява организационно преразпределяне на ресурс между двете прокуратури.

Административната дейност е уредена с вътрешни правила и заповеди за документооборота, достъпа до материали, сроковия контрол, архивирането и работата на прокурорските помощници. В ОП се водят 32 книги, регистри и дневници – 22 на хартиен и 10 на електронен носител. Записванията кореспондират с материалите по конкретните преписки и дела. Надеждното деловодно обслужване е съществена предпоставка за проследимостта на прокурорската работа.

Материална база и техническо осигуряване

Материалната база е в добро състояние и осигурява подходящи условия за изпълнение на служебните задължения. Прокурорите на окръжно и районно ниво работят в самостоятелни кабинети или по двама в общ кабинет. Осигурени са работни

места за съдебните служители, включително за прокурорските помощници. Наличната материална обезпеченост създава добра основа за организацията на ежедневната работа.

Всяко работно място за магистрат и съдебен служител, с изключение на техническите длъжности, е оборудвано с компютър и персонален принтер. Архивът на ОП се съхранява в пет архивохранилища, за които е установено съответствие с приложимите изисквания.

Част от следователите работят в сградата на пл. „Съединение“ № 3, а основната част от следствения отдел е настанена в сградата на ул. „Петко Д. Петков“ № 9.

Кадрова обезпеченост на разследващите органи

Окръжният следствен отдел при ОП – Пловдив разполага към 31.12.2025 г. с 41 щатни длъжности: завеждащ отдела, 37 следователи и трима младши следователи. Незаети са една длъжност за следовател и две за младши следовател, като общо заетите длъжности са 38.

През 2025 г. утвърденият щат за разследващи полицаи е 137 длъжности, от които 131 са заети и шест са незаети. Тази разлика има значение за оценката на действителния капацитет и се отчита при съпоставянето на кадровия ресурс с обема на възложените разследвания.

В разследването участват и двама разследващи митнически инспектори, обслужващи териториалната компетентност на Митница Пловдив. Те работят и по производства, наблюдавани от други районни и окръжни прокуратури в този териториален обхват.

Обща оценка на обезпечеността

Кадровата и материалната обезпеченост на прокуратурите в района може да бъде оценена като добра и създаваща условия за нормално изпълнение на функциите им. Наличният прокурорски и следствен състав, съдебната администрация и взаимодействието с останалите разследващи органи представляват съществен професионален ресурс.

Ефективното използване на този ресурс изисква оценка на реално работещия състав, навременно попълване на незаетите длъжности и проследяване на разпределението на работата. При анализа на натовареността се съпоставят броят и сложността на производствата, делата от предходни периоди и действителният кадров капацитет на отделните разследващи структури.

2.3. Информационни технологии

Информационното обслужване на ОП – Пловдив се осъществява чрез правните системи „АПИС“ и „СИЕЛА“, достъпни през ведомствения информационен сайт, Унифицираната информационна система на ПРБ и Централизираната информационна система на следствените служби. Определени са поименни права за достъп според длъжността и възложените задачи, както и служители за работа със справочните модули Oracle Discoverer и Oracle BI.

На прокурорите в ОП – Пловдив е предоставен достъп до Единния портал за електронно правосъдие за преглед на съдебните дела и постъпващите документи, включително призовки. Към момента в ОП – Пловдив не е осигурена възможност за подаване на документи през портала.

Създадена е организация и за използване на информационните системи на Регистъра на банковите сметки и сейфове, Централния кредитен регистър на БНБ и системата „Единство“ на Нотариалната камара. Наличният достъп подпомага проверките на финансовото и имуществено състояние и показва значението на навременните електронни справки за работата по икономическите и финансовите производства.

Тази техническа и информационна основа позволява по-нататъшното развитие да бъде насочено към по-пълно използване на справочните възможности, проследяването на сроковете и сигурния достъп до нужните материали. Оценката на бъдещите програмни решения ще отчита както наличните функционалности, така и ежедневните потребности на прокурорите, следователите и деловодствата.

2.4. Случайно разпределение и организация по групи

В ОП – Пловдив е създадена организация за електронно случайно разпределение, включваща групи преписки и дела, поименен състав и процент на участие на магистратите във всяка група. Заповед ОП № 60/30.03.2026 г., приложима от 01.04.2026 г., изменя разпределението по Заповед ОП № 160/16.10.2025 г. във връзка с кадрови промени и след преглед на индивидуалната натовареност.

Групите по последната представена местна заповед са следните:

Код	Направление
01	Преписки
02	Преписки със значителна фактическа и правна сложност
03	Досъдебни производства
03А	Досъдебни производства, преписки, получени ЕЗР или МПП за изпиране на пари и финансиране на тероризъм
04	Досъдебни производства с висок обществен интерес или усложнена престъпна дейност, включително организирана престъпност
05	Инстанционен и служебен контрол и произнасяния по отводи и самоотводи
05А	Инстанционен и служебен контрол по дела за трафик на хора
06	Изпълнение на наказанията
07	Надзор за законност и административносъдебен надзор
08	Международно правно сътрудничество
09	Гражданскосъдебен надзор
10	Наказателносъдебен надзор

Код	Направление
11	Преписки по изпълнение на указания на главния прокурор
12	Преразпределение на преписки и досъдебни производства на нов наблюдаващ прокурор

В състава на няколко групи участват едни и същи прокурори с различни проценти. Поради това параметрите на разпределението се съпоставят с действителния обем и сложност на постъпващата работа и със заварените производства. Вече съществува обособена група за изпиране на пари и финансиране на тероризъм, както и група за дела с усложнена престъпна дейност, включително организирана престъпност.

За проверявания период не са установени отклонения от принципа на случайното разпределение. Налице са мотивирани резолюции, протоколи за разпределението и електронна папка с достъп за четене на прокурорите. Това осигурява проследимост на разпределението и представлява добра основа за оценка на специализацията и натовареността.

Националната уредба е последващо изменена и допълнена със Заповед № РД-02-15/30.06.2026 г. При оценката на представената местна организация и нейното развитие се отчита тази последователност на актовете.

2.5. Аналитична и контролно-ревизионна дейност

Аналитичната дейност включва годишните отчетни доклади, полугодишни анализи на върнатите дела и влезлите в сила оправдателни присъди, както и анализи на осъдителните решения срещу ПРБ по ЗОДОВ. Ежемесечно се изготвят справки за производствата със задържани лица над два месеца с календарно-оперативни планове и становища на наблюдаващите прокурори. На полугодие се анализират и делата срещу лица с две и повече производства.

Провеждат се работни съвещания за текущи въпроси на прокурорската дейност. Съчетаването на статистическия анализ с обсъждането на конкретни съдебни мотиви и затруднения създава условия за споделяне на опит и за последователно прилагане на закона. Отчетени са и обучения на магистратите и служителите, включително по финансови престъпления, международно сътрудничество, работа с деца и информационни системи.

Контролно-ревизионната дейност се осъществява въз основа на годишни планове и конкретни заповеди. През 2024 г. АП – Пловдив е извършила една комплексна ревизия и 11 тематични проверки на ОП – Пловдив, а през 2025 г. – 17 тематични проверки. Сред проверяваните направления са случайното разпределение, старите и спрените производства, изпирането на пари, сроковете след връщане на дело и изпълнението на наказанията.

ОП – Пловдив от своя страна извършва проверки в РП – Пловдив и териториалните отделения. През 2025 г. те обхващат домашното насилие, случайното разпределение, европейските заповеди за арест, неприключените корупционни производства, качеството на актовете по ЗОДОВ, причините за оправдателните присъди

и изпълнението на съдебните актове. Осъществява се и мониторинг на производствата с обвиняеми лица въз основа на електронния регистър. Провеждани са съвместни проверки с АП – Пловдив.

Извършените проверки приключват с доклади, констатации и при необходимост препоръки, които се изпращат на съответните административни ръководители. Наличната контролна и аналитична дейност позволява управленската оценка да се опира на конкретни резултати и да проследява ефекта от предприетите действия.

Към организацията на взаимодействието се отнася и определянето със Заповед ОП № 76/02.06.2025 г. на прокурор и следовател за участие в регионалния координационен център по споразумението между ПРБ, МВР и ДАНС за финансовите аспекти на престъпленията. Това е съществуващ механизъм за обсъждане на практически затруднения, координация и съвместни обучения, който има значение за работата по престъпленията, генериращи облаги.

2.6. Преписки и проверки

Прокурорската работа по преписките показва увеличение на постъпленията и на решените материали при запазен висок дял на навременното произнасяне. Данните за целия район са следните:

Показател за целия район	2023 г.	2024 г.	2025 г.
Наблюдавани преписки	12 157	13 171	14 508
Новообразувани преписки	10 781	11 642	12 825
Решени преписки	11 341	12 211	13 565
Дял на решените от наблюдаваните	93,29%	92,71%	93,50%
Решени в едномесечен срок	11 289	12 123	13 476
Дял на решените в едномесечен срок	99,54%	99,28%	99,34%
Останали нерешени в края на годината	816	960	943
Проверки, приключили извън срока по чл. 145, ал. 2 ЗСВ	257	107	177
От тях в самата ОП – Пловдив	97	9	28

През 2025 г. наблюдаваните преписки за района нарастват с 10,15% спрямо 2024 г., новообразуваните – с 10,16%, а решените – с 11,09%. Високият дял на решените в едномесечен срок преписки показва, че увеличението на работата е съчетано със запазена добра срочност на прокурорското произнасяне.

Разграничават се срокът за извършване на проверката от друг орган и срокът за произнасяне на прокурора след получаване на материалите. В самата ОП – Пловдив са отчетени шест произнасяния по преписки над едномесечния срок през 2024 г. и нито едно през 2025 г. Отделно проверките, продължили над срока по чл. 145, ал. 2 ЗСВ, са девет през 2024 г. и 28 през 2025 г.

Основна причина за продължителността на проверките е забавеното изпълнение на указанията от проверяващите органи, като наблюдаващите прокурори са осъществявали контрол чрез изискване на материалите и писма за приключване. Издадена е и Заповед ОП № 195/30.10.2024 г. за текущ контрол, отразяване на началните и крайните дати в УИС и ежемесечна статистическа информация. Личните прокурорски проверки са извършени в срок.

През 2025 г. са отчетени и случаи на непълно изпълнение на писмените указания и фрагментарна първоначална информация, които налагат допълнителни проверки. За района върнатите за допълнителна проверка преписки са 419, при 319 през 2024 г. и 379 през 2023 г. Този показател насочва вниманието към качеството на първоначалната проверка и към навременното изясняване на нужния обем информация.

2.7. Досъдебни производства – обем, разпределение и срочност

Данните за периода 2023–2025 г. показват устойчиво висок обем на наблюдаваните досъдебни производства в района на Окръжна прокуратура – Пловдив. При оценката на дейността се разграничават общият статистически брой, включващ прекратените по давност дела, и производствата извън тази категория.

Показател за целия район – ОП и РП с териториалните отделения	2023 г.	2024 г.	2025 г.
Наблюдавани ДП, включително прекратените по давност	17 627	17 404	17 434
Наблюдавани ДП без прекратените по давност	12 372	12 478	12 640
Новообразувани ДП	6 734	6 507	6 875
Приключени разследвания	7 362	7 360	7 550
ДП, решени с прекратяване извън давността или с внасяне в съда	4 612	4 788	5 035

Броят на наблюдаваните производства без прекратените по давност нараства последователно през трите години. През 2025 г. новообразуваните дела се увеличават с 368 спрямо 2024 г. Успоредно с това се увеличават приключените разследвания и производствата, решени с прекратяване извън давността или с внасяне в съда, което представлява положителен резултат при нарастващ обем работа.

В самата ОП – Пловдив през 2025 г. са наблюдавани 1 465 ДП без прекратените по давност, а новообразуваните са 505. При включване на прекратените по давност общият брой на наблюдаваните производства е 1 667.

През 2025 г. в целия район са наблюдавани 11 304 ДП, разследвани по общия ред, включително преобразуваните бързи производства и без прекратените по давност.

Разпределение между разследващите органи

Разследващи органи	Общо наблюдавани	Новообразувани	Наблюдавани извън новообразуваните*
Разследващи полицаи	10 190	4 862	5 328
Следователи	1 073	115	958
Разследващи митнически инспектори	11	2	9
Разследващи инспектори от КПК	23	7	16
Прокурори – изцяло проведено разследване	7	1	6
Общо	**11 304**	**4 987**	**6 317**

Последната колона е изчислена като разлика между общо наблюдаваните и новообразуваните ДП. Тя не означава, че всички включени производства са забавени или са останали неприключени към края на годината.

От общо 4 987 новообразувани производства по общия ред разследващите полицаи разследват 97,49%, а следователите – 2,31%. При общо наблюдаваните производства съответните дялове са 90,15% и 9,49%. При следователите преобладава обемът на делата извън новообразуваните през отчетната година.

Разликата се проявява и при делата, наблюдавани от самата ОП – Пловдив: от 421 новообразувани производства по общия ред 373 са разследвани от разследващи полицаи, а 40 – от следователи.

Тези показатели се съпоставят с кадровата обезпеченост, действително работещите разследващи органи и сложността на конкретните производства. Съществената разлика при новообразуваните дела обосновава анализ на възможностите за по-пълно използване на следствения капацитет, включително чрез ранна индивидуална преценка на сложните производства. Фактическата и правната сложност е нужен елемент на тази оценка, наред с реалната натовареност, специализацията и възможността за навременно провеждане на разследването.

Бързи производства

През периода 2023–2025 г. се наблюдава увеличение на новообразуваните бързи производства в района на Окръжна прокуратура – Пловдив, включително в Районна прокуратура – Пловдив и териториалните ѝ отделения. Броят им нараства от 1463 през 2023 г. на 1502 през 2024 г. и 1888 през 2025 г. Увеличението през 2024 г. е с 39

производства, или 2,67%, а през 2025 г. – с 386 производства, или 25,70%. Спрямо 2023 г. общият ръст е с 425 производства, или 29,05%. Нараства и относителният им дял сред всички новообразувани досъдебни производства – от 21,73% през 2023 г. на 23,08% през 2024 г. и 27,46% през 2025 г.

Тази положителна тенденция изисква внимание към пълнотата и качеството на разследването. Стремежът към бързо приключване не бива да води до пропускане на съществени обстоятелства или до ограничаване на разследването до първоначално установените факти. Особено значение това има при престъпленията с предмет наркотични вещества, при които установеното държане или конкретната продажба могат да бъдат част от по-широка престъпна дейност. При наличие на данни в тази насока разследването ще обхваща източника на наркотичните вещества, каналите за доставка, връзките между доставчиците, посредниците, разпространителите и получателите, както и ролята на отделните участници. Делото не бива да се приключва единствено по отношение на непосредствено установеното лице и намереното у него количество, когато остават неизяснени данни за други участници или за организирана дейност. Бързината ще се съчетава със задълбоченост, така че наказателното преследване да достига и до организаторите и доставчиците на наркотичните вещества.

Срочност и обща продължителност

Всички 7 550 приключени разследвания през 2025 г. са приключени в законовия срок. Към края на годината са останали 4 467 неприключени ДП, също отчетени като намиращи се в срок. Това е положителен показател, който се разглежда заедно с общата продължителност на производствата.

Сред 5 035 ДП, решени с прекратяване извън давността или с внасяне в съда, при 278 дела досъдебната фаза е продължила над три години, или 5,52%. В самата ОП – Пловдив тази категория обхваща 59 от 415 дела, или 14,22%.

Данните се отнасят до решените през годината производства. За цялостната оценка на старите висящи дела е нужно отделно проследяване на тяхната възраст, извършените действия, периодите без движение и конкретните причини за продължителността. Така могат да се разграничат обективните затруднения от организационните възможности за ускоряване.

Със Заповед ОП № 21/17.01.2022 г. са предвидени ежемесечни справки и уведомяване по служебна електронна поща, писмени доклади за делата между три и пет години и ежемесечно лично докладване за тези над пет години. Със Заповед ОП № 118/06.06.2024 г., във връзка със Заповед № РД-04-148/30.05.2024 г., е организирана и работата с електронния регистър за срочността на разследването и произнасянето по ДП с обвиняеми лица.

Сред причините за продължителността са забавени експертизи, многократна отмяна на прекратявания, международна правна помощ, промени на разследващия орган или наблюдаващия прокурор и голям обем доказателства. Налице са и конкретни експертизи с многогодишно неизпълнение. Тези констатации допълват статистиката и обосновават нуждата оценката на старите дела да включва конкретните пречки и резултатите от вече предприетите действия.

Прокурорско произнасяне и резултати

През 2025 г. за целия район са отчетени 12 511 решени ДП, като този показател включва и 4 794 прекратявания по давност. В срок до един месец са решени 11 451 ДП, а до два месеца с удължен срок – 992. Отчетени са 14 произнасяния над един месец без удължаване на срока, всички в РП – Пловдив, и 54 произнасяния над два месеца, от които две в ОП – Пловдив. Забавените произнасяния са свързани с натоварване с множество сложни дела и, в част от случаите, с преразпределяне на производствата между прокурори.

Извън прекратяванията по давност през 2025 г. 2 208 ДП са внесени в съда, а 2 827 са прекратени. Това формира посочените 5 035 производства, решени по същество. В самата ОП – Пловдив съответните числа са 241 внесени в съда и 174 прекратени ДП.

През годината в целия район са спрени 2 465 ДП, от които 1 817 поради неразкриване на извършителя, а възобновените са 1 496. Повтарящо се затруднение е недостатъчната резултатност на издирвателната работа по част от спрените срещу неизвестен извършител производства. Това обосновава продължаване на периодичното им проследяване с внимание към конкретните извършени действия и възможностите за възобновяване.

Общата оценка очертава увеличен обем на приключената работа и добра отчетена срочност. Основните направления за надграждане са по-пълното използване на разследващия капацитет, индивидуалният анализ на старите и сложни дела и превантивното проследяване на сроковете, съчетано с ежемесечна оценка на реалната натовареност.

2.8. Внесени в съда досъдебни производства и прокурорски актове

През 2025 г. прокурорите от района на Окръжна прокуратура – Пловдив са внесли в съда 2 208 досъдебни производства с 2 218 прокурорски акта срещу 2 462 лица. От тях за самата ОП – Пловдив са 241 производства с 242 прокурорски акта срещу 323 лица.

Съпоставката на внесените прокурорски актове за последните три години показва:

Показател за целия район	2023 г.	2024 г.	2025 г.
Общо внесени прокурорски актове	2 176	2 226	2 218
Обвинителни актове	1 146	1 006	899
Споразумения по чл. 381 НПК	884	1 100	913

Общият обем на внесените прокурорски актове остава устойчив, с минимално намаление през 2025 г. спрямо предходната година. Същевременно броят на обвинителните актове намалява последователно, като делът им спада от 52,67% през 2023 г. на 40,53% през 2025 г. Споразуменията по чл. 381 НПК намаляват спрямо 2024 г., но за втора поредна година надвишават броя на обвинителните актове.

През 2025 г. са внесени и 122 предложения за освобождаване от наказателна отговорност по чл. 78а НК, както и 284 споразумения по чл. 375а, ал. 1 НПК. Данните очертават запазване на общия обем на съдебно реализираната прокурорска дейност при

промяна в съотношението между използваните процесуални способи за решаване на делата.

2.9. Движение на делата в съдебната фаза и резултати по лица

Данните за внесените прокурорски актове се разглеждат във връзка с образуваните и решените съдебни дела и броя на осъдените и санкционираните лица. Основните показатели за целия район на ОП – Пловдив са:

Показател	2023 г.	2024 г.	2025 г.
Внесени прокурорски актове	2 176	2 226	2 218
Образувани съдебни дела по прокурорски актове	2 248	2 290	2 310
Решени от съдилищата дела	2 343	2 368	2 462
Осъдени и санкционирани лица – общо	2 424	2 466	2 515

При сравнително устойчив обем на внесените прокурорски актове се наблюдава последователно увеличение на образуваните и решените съдебни дела, както и на осъдените и санкционираните лица. Това очертава положителна обща тенденция в съдебната реализация на прокурорската дейност. Годишните съдебни резултати обхващат и производства по актове, внесени през предходни периоди, което се отчита при съпоставянето на показателите.

През 2025 г. от 1 119 решения по внесени обвинителни актове 525 са със споразумение. По предложенията за споразумение по чл. 381 НПК са отчетени 916 съдебни решения, от които 904 одобряват споразумението. Данните показват значителното приложение на този способ както при първоначалното сезиране на съда, така и впоследствие в съдебната фаза.

По актове на самата ОП – Пловдив през 2025 г. са образувани 253 съдебни дела, решени са 291, а осъдените и санкционираните лица са 327. Спрямо 2024 г., когато съответните показатели са 280 дела, 353 решени дела и 384 лица, се отчита понижение. Това налага общата положителна тенденция за района да се разглежда отделно от резултатите на окръжното ниво и да се съпоставя със структурата и движението на конкретните категории производства.

2.10. Върнати дела и оправдателни съдебни актове

За съпоставимост делът на върнатите дела е изчислен спрямо **образуваните съдебни дела**, а делът на оправдателните актове – спрямо **решените от съда дела**.

Върнати дела – брой и дял	2023 г.	2024 г.	2025 г.
За целия район – по обвинителни актове и предложения по чл. 78а НК	80 / **3,56%**	73 / **3,19%**	70 / **3,03%**
За самата ОП – Пловдив	19 / **7,25%**	23 / **8,21%**	18 / **7,11%**

По съпоставимия показател за целия район се наблюдава последователно намаляване на връщанията. През 2025 г. допълнително са върнати шест дела по

споразумения, с което общият брой на върнатите дела достига 76, или 3,29%. При самата ОП – Пловдив след увеличението през 2024 г. настъпва подобрение през 2025 г., когато делът е и малко под равнището за 2023 г.

Оправдателни присъди и решения – брой и дял	**2023 г.**	**2024 г.**	**2025 г.**
Постановени – за целия район	29 / **1,24%**	36 / **1,52%**	45 / **1,83%**
Постановени – за самата ОП – Пловдив	5 / **1,77%**	11 / **3,12%**	1 / **0,34%**
Влезли в сила изцяло оправдателни актове – за целия район	31 / **1,32%**	33 / **1,39%**	27 / **1,10%**
Влезли в сила изцяло оправдателни актове – за самата ОП – Пловдив	2 / **0,71%**	8 / **2,27%**	1 / **0,34%**

За целия район делът на постановените оправдателни присъди и решения нараства през трите години. Същевременно през 2025 г. намаляват броят и делът на влезлите в сила изцяло оправдателни актове. Двата показателя отразяват различни групи съдебни актове и се разглеждат отделно.

При самата ОП – Пловдив през 2025 г. се отчита ясно подобрение спрямо 2024 г. както при върнатите дела, така и при оправдателните актове. За устойчивостта на тези резултати е полезно системното обсъждане на конкретните съдебни мотиви, повтарящите се процесуални затруднения и доказателствените въпроси, с последваща методическа помощ и включване на относимите решения в обща база със съдебна практика.

Налице е добра организация по образуването и комплектоването на прокурорските дела и навременно внасяне на проверените актове в съда. Добра практика е подходящото удостоверяване в наблюдателните материали на докладите във връзка с привличането на обвиняем и приключването на разследването.

2.11. Криминогенна обстановка и структура на престъпността

През 2025 г. в областта са регистрирани 6 307 престъпления, при 6 310 през 2024 г. и 6 472 през 2023 г. Общото равнище на регистрираната престъпност остава практически непроменено спрямо предходната година. Териториалното ѝ разпределение е неравномерно: повече от половината регистрирани деяния са в град Пловдив, а извън областния център най-голям брой е отчетен в районите на Асеновград и Карлово.

При отделни категории се наблюдава увеличение. Регистрираните престъпления, свързани с наркотични вещества и прекурсори, нарастват от 545 през 2024 г. на 738 през 2025 г., престъпленията в условията на домашно насилие – от 247 на 277, а телефонните измами – от 30 на 79. Общата разкриваемост през 2025 г. е отчетена на 52%, с пет процентни пункта повече спрямо 2024 г. Същевременно показателят се различава по направления: при престъпленията с наркотични вещества е 91%, при престъпленията против личността – 54%, при престъпленията против собствеността – 34%, а при престъпленията против стопанството, кредиторите, парично-кредитната, финансовата и данъчната система – 38%.

Допълваща картина дава структурата на новообразуваните досъдебни производства общо за района на Окръжна прокуратура – Пловдив. През 2025 г. са образувани 6 875 производства, при 6 507 през 2024 г. и 6 734 през 2023 г. Тези данни отразяват образуваните наказателни производства и се разглеждат отделно от полицейската регистрация на престъпленията.

Структуроопределящи остават престъпленията против собствеността, за които през 2025 г. са образувани 2 218 производства, при 2 187 през 2024 г. и 2 361 през 2023 г. Делът им е 32,26% от всички новообразувани дела. Най-голям брой производства са отчетени по чл. 194 НК – 932, чл. 209 НК – 447, чл. 216 НК – 340 и чл. 195 НК – 218. По чл. 206 НК са образувани 73 производства, по чл. 198 НК – 66, а за компютърна измама по чл. 212а НК – 29.

Общоопасните престъпления заемат близък дял – 31,67%, с 2 177 новообразувани производства, при 1 909 през 2024 г. и 1 976 през 2023 г. В тази категория се открояват делата по чл. 354а НК – 1 154, чл. 343б НК – 440 и чл. 343 НК – 226. Броят по чл. 354а НК обхваща всички отчетени по този член производства, включително за държане на наркотични вещества, а не само за разпространението им.

Устойчива тенденция на увеличение се наблюдава при престъпленията против личността: 1 242 новообразувани производства през 2025 г., при 1 065 през 2024 г. и 916 през 2023 г. Делът им достига 18,07%. Значителен брой дела са образувани по чл. 131 НК – 550, чл. 127 НК – 198 и чл. 144 НК – 179. По чл. 129 НК са образувани 69 производства, по чл. 134 НК – 55, а по чл. 123 НК – 20. При половите престъпления са отчетени 19 новообразувани дела по чл. 149 НК, 17 по чл. 150 НК, 15 по чл. 151 НК и 20 по чл. 152 НК.

За престъпления против стопанството са образувани 272 производства, при 315 през 2024 г. и 359 през 2023 г. В тази глава значителен брой имат делата по чл. 249 НК – 149. По чл. 244 НК са образувани шест производства, по чл. 219 НК – пет, а по чл. 220 и чл. 248а НК – по четири. При престъпленията против финансовата, данъчната и осигурителната система новообразуваните производства са 66, при 90 през 2024 г. и 102 през 2023 г., като 51 от тях са по чл. 255 НК и девет – по чл. 253 НК. Намалението на новообразуваните дела по тези направления се разглежда заедно с общия обем на наблюдаваните производства и резултатите от приключването им.

За престъпления против дейността на държавни органи, обществени организации и лица, изпълняващи публични функции са образувани 174 производства, при 216 през 2024 г. и 310 през 2023 г. Сред относимите към приоритетите на прокуратурата състави са чл. 282 НК с 10 новообразувани дела и чл. 283 НК с две. За подкуп са отчетени едно новообразувано производство по чл. 302 НК и пет по чл. 304а НК.

При престъпленията против реда и обществения спокойствие новообразуваните дела са 284, при 245 през 2024 г. и 260 през 2023 г. По чл. 325 НК са образувани 169 производства, а по чл. 321 НК – две. Документните престъпления са предмет на 195 новообразувани производства, при 214 през 2024 г. и 198 през 2023 г. Сред тях са 63 дела по чл. 316 НК, 48 по чл. 309 НК, 29 по чл. 313 НК, 21 по чл. 308 НК и 11 по чл. 311 НК.

За компютърни престъпления по глава IXа НК са образувани 31 производства, при 21 през 2024 г. и 29 през 2023 г. Разпределението за 2025 г. е 10 дела по чл. 319а НК и 21 по чл. 319б НК. Те се отчитат отделно от посочените производства за компютърна измама по чл. 212а НК.

За престъпления против брака, семейството и младежта са образувани 173 производства, при 180 през 2024 г. и 179 през 2023 г., като най-голям брой са делата по чл. 183 НК – 115, следвани от тези по чл. 191 НК – 43. За престъпления против правата на гражданите са образувани 43 производства, при 63 през 2024 г. и 44 през 2023 г.

През 2025 г. няма новообразувани производства по главите за престъпления против Републиката, против спорта, против отбранителната способност и защитената класифицирана информация, за военни престъпления и за престъпления против мира и човечеството.

Съпоставката очертава значителен обем на производствата за престъпления против собствеността, нарастване на делата за престъпления против личността и увеличение през 2025 г. на общоопасните престъпления. Наред с тях финансовите, данъчните, корупционните и компютърните престъпления имат съществено значение за работата на прокуратурата поради характера и сложността на разследването им. Тази структура изисква при оценката на кадровия капацитет, организацията и резултатите да се отчитат както броят на делата, така и тяхната фактическа и правна сложност.

2.12. Работа по приоритетните направления

Дейността на прокуратурата по основните направления на противодействие на престъпността се разглежда на фона на очертаната криминогенна обстановка. Данните за наблюдаваните, новообразуваните и решените производства, както и за видовете прокурорски решения, показват обема на извършената работа и постигнатите резултати. Непосредствената дейност на Окръжна прокуратура – Пловдив се характеризира със следните показатели:

За престъпления, свързани с организирана престъпност, ОП – Пловдив е наблюдавала 28 производства, от които четири новообразувани. Решени са 19 производства. В съда са внесени 10 дела, шест са прекратени, а две са спрени. Основната част от наблюдаваните производства – 27 – са по чл. 321 НК.

По корупционните престъпления са наблюдавани 104 производства, от които 28 новообразувани. Решени са 43 дела: 10 са внесени в съда, 21 са прекратени, седем са спрени, а пет са изпратени по компетентност. По чл. 282 НК са наблюдавани 44 производства, от които 10 новообразувани. Решени са 15, като 11 са прекратени и три са спрени. По чл. 304а НК са наблюдавани девет производства, пет от които новообразувани. Решени са седем, като шест са внесени в съда, а едно е прекратено.

За изпиране на пари по чл. 253 НК са наблюдавани 43 производства, от които девет новообразувани. Решени са 21 дела, като четири са внесени в съда, четири са прекратени и 12 са спрени. За престъпления, свързани с европейските фондове (чл. 248а НК) са наблюдавани 30 производства, от които четири новообразувани. Решени са 11 дела, две са внесени в съда, а седем са прекратени.

ОП – Пловдив е наблюдавала 325 производства за данъчните престъпления, от които 51 новообразувани. Решени са 114 дела, като 10 са внесени в съда, 50 са прекратени и 51 са спрени. Основен дял имат производствата по чл. 255 НК – 322 наблюдавани и 51 новообразувани. По този текст са решени 112 дела: девет са внесени в съда, 49 са прекратени и 51 са спрени.

При престъпленията, свързани с неистински и преправени парични знаци и платежни инструменти, са наблюдавани 412 производства, от които 160 новообразувани. Решени са 308 дела, като 29 са внесени в съда, 151 са прекратени и 126 са спрени. Този обем очертава направлението като съществена част от текущата работа на ОП – Пловдив.

За престъпления с наркотични вещества самата ОП – Пловдив е наблюдавала 195 производства, от които 123 новообразувани. Решени са 156 дела, като 123 са внесени в съда, 16 са прекратени и шест са спрени. По внесените дела са изготвени 124 прокурорски акта – 31 обвинителни акта и 93 предложения за споразумения.

Производствата срещу непълнолетни, наблюдавани непосредствено от ОП – Пловдив, са 19, от които осем новообразувани. Решени са 15 дела, а в съда са внесени 11 прокурорски акта. По домашното насилие ОП – Пловдив е наблюдавала четири преписки, всички новообразувани и решени през годината, и седем досъдебни производства, от които две новообразувани. Решени са пет производства, като в съда са внесени два прокурорски акта.

Съпоставянето на наблюдаваните, новообразуваните и решените производства позволява по-пълна оценка на дейността по отделните направления. Наред с броя на внесените в съда дела се анализират причините за спирането и прекратяването на производствата, продължителността на разследванията и оставащият обем работа по делата от предходни периоди.

2.13. Натовареност на прокурорските и следствените органи

Оценката на натовареността обхваща общия обем и структурата на работата, действително наличния кадрови ресурс и разпределението на производствата между отделните магистрати. Данните за средната натовареност по отчетната методика се разглеждат отделно от точковите показатели по правилата на ВСС.

Обем на дейността и натовареност на прокурорите

Показател	**2023 г.**	**2024 г.**	**2025 г.**
Реално работили прокурори – целият район	84,68	86,10	85,59
Средна натовареност на прокурор – целият район	707,75	709,05	745,80
Реално работили прокурори – ОП – Пловдив	32,68	31,10	30,59
Средна натовареност на прокурор – ОП – Пловдив	309,67	316,72	324,20

Средната натовареност в таблицата е показател по отчетната методика за обема на дейността и не представлява само брой досъдебни производства. Показателят „реално работили“ се разглежда отделно от щатната численост и заетите длъжности към края на годината.

За целия район през 2025 г. средната натовареност на прокурор нараства с 5,18% спрямо 2024 г., при леко намаление на реално работилите прокурори. При самата ОП – Пловдив увеличението е последователно през трите години. Спрямо 2023 г. средната натовареност нараства с 4,69%, а отчетеният реално работил прокурорски ресурс намалява с 6,40%. При щат от 34 прокурори през 2025 г. показателят за реално работилите е 30,59.

Тази динамика показва значението на действително наличния кадрови капацитет за организацията на работата. В ОП – Пловдив нарастват наблюдаваните преписки, досъдебните производства и инстанционните преписки. Същевременно участието в съдебни заседания по всички надзори намалява от 4 356 през 2023 г. на 3 974 през 2025 г. Затова промяната в натовареността се оценява и според структурата на извършваната дейност.

Показатели по правилата на ВСС

Отделно отчетената натовареност в точки на действително отработен ден е:

Прокуратура	**2023 г.**	**2024 г.**	**2025 г.**
ОП – Пловдив	1,29	1,54	1,64
РП – Пловдив с териториалните отделения	4,26	3,85	4,14

При ОП – Пловдив показателят нараства последователно. При РП – Пловдив през 2025 г. има увеличение спрямо 2024 г., като стойността остава под тази за 2023 г. Тези данни допълват оценката на общия обем работа, но са изведени по различна методика.

За 2025 г. в ОП – Пловдив са отчетени 3,23 акта и 1,64 точки на ден на прокурор при съответно 2,66 акта и 1,49 точки средно за окръжните прокуратури в страната. За 2024 г. стойностите са 3,04 акта и 1,54 точки при средни 2,60 акта и 1,47 точки. Съпоставката подкрепя оценката за значителен обем на извършената прокурорска работа, като актовете и точките остават различни показатели.

Национална съпоставка на натовареността на прокурорите

През 2025 г. Окръжна прокуратура – Пловдив се нарежда сред по-натоварените прокуратури на окръжно ниво в страната. По брой отчетени актове и действия на действително отработен ден на прокурор заема трето място сред 27-те окръжни прокуратури и СГП, без военноокръжните прокуратури. Стойността е 3,23 при средна за окръжното ниво 2,66, или 21,43% над средната. По среден годишен брой внесени в съда прокурорски актове на реално работил прокурор ОП – Пловдив заема четвърто място със 7,9 акта, а по участия в съдебни заседания – шесто място със 129,9 участия.

Отделно, по точковата натовареност съгласно правилата на ВСС ОП – Пловдив заема десето място, с 1,64 точки на действително отработен ден при средно 1,49 точки за окръжното ниво – 10,07% над средната стойност.

Съпоставката показва значителен обем на прокурорската работа както в досъдебната, така и в съдебната фаза. Тя обосновава необходимостта от постоянно проследяване на индивидуалната натовареност и навременно предприемане на организационни мерки за по-равномерно разпределяне на работата, при отчитане на сложността на производствата, съдебните участия и действително наличния кадрови ресурс.

Обем на дейността и натовареност на следователите

Показател за ОСО при ОП – Пловдив	**2023 г.**	**2024 г.**	**2025 г.**
Общ обем на дейността – дела, делегации и международни поръчки	1 593	1 657	1 583
Реално работили следователи	34,41	34,33	37,66
Средна натовареност на следовател	46,3	48,3	42,0
Приключени разследвания	408	457	416

През 2025 г. реално работилият следователски ресурс нараства с 9,70% спрямо 2024 г., докато общият обем на дейността намалява с 4,47%, а средната натовареност – с 13,04%. Приключените разследвания също намаляват спрямо предходната година.

Възложените от административния ръководител дела по реда на чл. 194, ал. 1, т. 4 НПК са 244 през 2023 г., 297 през 2024 г. и 256 през 2025 г. В съчетание с вече разгледаното разпределение на новообразуваните производства тези показатели обосновават преглед на възможностите за по-пълно използване на следствения капацитет. Оценката отчита сложността и етапа на конкретните дела, делегациите, международните поръчки и индивидуалната натовареност на всеки следовател.

Управленски извод

Средните годишни показатели дават обща картина, която се допълва с ежемесечна оценка на индивидуалната натовареност. Особено значение имат броят и възрастта на висящите производства, концентрацията на сложни дела, предстоящите процесуални срокове, съдебните участия и действително отработеното време.

Това обосновава лично участие на административния ръководител в навременното установяване на претоварване и предприемането на конкретни организационни мерки – екипна работа, използване на специализацията и законосъобразно разпределяне на работата. Целта е по-равномерно използване на наличния ресурс, запазване на качеството и ограничаване на забавянията.

Национална съпоставка на следствения капацитет

През 2025 г. общият годишен обем на дейността на Окръжния следствен отдел при ОП – Пловдив е 1583 единици, включващи 1017 разследвани досъдебни производства, 523 дела по делегация и 50 международни поръчки. При отчетен ресурс от 37,66 реално работили следователи средният годишен обем на един следовател е 42,2.

По абсолютен общ обем ОСлО – Пловдив заема второ място след следствения отдел при Софийската градска прокуратура. Същевременно по среден годишен обем на

един следовател се нарежда на 25-о място сред 28-те отдела при окръжните прокуратури и СГП. За сравнение, стойностите за следствените отдели при ОП – Варна и ОП – Бургас са съответно 60,3 и 48,0. Средната стойност за всички отдели в страната, включително военноокръжните, е 46,5.

Тази съпоставка очертава необходимост от по-задълбочена оценка на използването на следствения капацитет. Наред с количествения обем се съобразяват фактическата и правната сложност на производствата, тяхната продължителност, разпределението между отделните следователи и съотношението между новопостъпилите и приключените дела. Особено внимание изискват производствата, останали неприключени от предходни години, които формират трайна част от натовареността.

В тази връзка управленски приоритет е ежемесечното проследяване на индивидуалната натовареност с активното участие на административния ръководител и завеждащия следствения отдел. Анализът служи за навременно установяване на неравномерно натоварване, определяне на конкретни действия по забавените производства и преценка на възможностите за възлагане на нови сложни разследвания още в ранен етап. Целта е пълноценно използване на професионалния потенциал на следователите при запазване на качеството и подобряване на срочността на разследването.

2.14. Изпълнение на наказанията

Надзорът върху изпълнението на наказанията допълва картината на прокурорската дейност след приключване на съдебната фаза. През 2025 г. в самата ОП – Пловдив са приведени в изпълнение 141 присъди и са получени пет присъди за изпълнение по делегация. Не са установени неприведени в срок присъди. Присъдните преписки са подредени хронологично, съдът се уведомява за началото и края на изпълнението, а книгата за изпълнение на присъдите се проверява ежемесечно.

2.15. Гражданскосъдебен надзор

Гражданскосъдебният надзор е самостоятелна част от дейността на ОП – Пловдив. През 2025 г. прокурорите са участвали по 357 граждански дела, от които 323 първоинстанционни и 34 въззивни. Предявени са 57 иска и са обжалвани 13 съдебни решения. За 2024 г. съответните показатели са 355 дела, 67 предявени иска и 17 обжалвани решения.

Прокурори от ОП – Пловдив както вземат участие по дела за защита на обществени интереси, така и осъществяват процесуално представителство по искове срещу ПРБ по ЗОДОВ. Тази дейност изисква подготовка на писмени отговори и становища, участие в заседания и преценка за обжалване и също се отразява на общата ангажираност на прокурорите.

2.16. Административносъдебен надзор и защита на обществения интерес

По административносъдебния надзор през 2025 г. прокурорите от ОП – Пловдив са участвали в 1 654 заседания по 364 дела, при 1 874 заседания по 484 дела през 2024 г. По надзора за законност и защита на обществения интерес и правата на гражданите през

2025 г. са отчетени 25 преписки, всички решени, и два протеста, от които единият е уважен, а другият е бил без решение към края на 2025 г.

2.17. Обобщена оценка

Анализът на дейността очертава ОП – Пловдив като прокуратура с утвърдена организация, професионален кадрови ресурс и значителен обем работа. Добрата деловодна обезпеченост, спазването на случайния подбор, съществуващите анализи и проверки и отчетеното подобрение по част от показателите са достижения, които ще бъдат съхранени.

Наред с това устойчивото присъствие на стари и сложни производства, забавянето на част от експертизите, различията в използването на разследващия капацитет и нарастващите информационни потребности обосновават конкретни мерки за развитие. Те продължават вече въведените механизми и повишават техния практически ефект чрез ранно установяване на затрудненията, индивидуален подход към сложните дела и активно институционално взаимодействие.

III. Набелязване на цели за развитието на ОП – Пловдив и мерки за тяхното постигане

Постигането на набелязаните цели и мерки ще се осъществява в рамките на организационните правомощия на административния ръководител по чл. 140, ал. 1, т. 1, ал. 3 и ал. 4, т. 1–3 ЗСВ и при задължително зачитане на принципа за вземане на решения по вътрешно убеждение от наблюдаващите прокурори съгласно чл. 14 НПК.

1. Подобряване на срочността на проверките и прокурорското произнасяне

Състояние и потребност от развитие

Срочността на прокурорската работа в района на Окръжна прокуратура – Пловдив е на добро ниво. Постигнатите резултати показват устойчива организация и последователни усилия за навременно решаване на преписките. Същевременно увеличаващият се обем на работа и повтарящите се затруднения при изпълнението на част от проверките обосновават надграждането на съществуващия сроков контрол.

Основните показатели за периода 2023–2025 г. очертават следната картина:

Показател за района на ОП – Пловдив, включително РП и териториалните ѝ отделения	2023 г.	2024 г.	2025 г.
Наблюдавани преписки по следствения надзор	12 157	13 171	14 508
Решени преписки	11 341	12 211	13 565
Дял на решените преписки с произнасяне до един месец	99,54%	99,28%	99,34%
Проверки, приключили извън срока по чл. 145, ал. 2 ЗСВ	257	107	177

Показател за района на ОП – Пловдив, включително РП и териториалните ѝ отделения	2023 г.	2024 г.	2025 г.
Преписки, върнати за допълнителна проверка	379	319	419

През 2025 г. наблюдаваните преписки са с 19,3% повече спрямо 2023 г., като въпреки увеличението са решени 93,50% от наблюдаваните. Особено положителен е резултатът на самата Окръжна прокуратура – Пловдив, в която през 2025 г. няма отчетено произнасяне по преписка след едномесечния срок. Отчетените за района 89 такива произнасяния са в Районна прокуратура – Пловдив. Важно е обаче да се разграничат срочността на изпълнението на проверката и срочността на последващото прокурорско произнасяне. Добрият резултат по втория показател не отстранява забавянията, възникнали преди получаването на материалите при прокурора.

През 2025 г. извън срока по чл. 145, ал. 2 ЗСВ са приключили 177 проверки – с 65,4% повече спрямо 2024 г., макар броят им да остава под този през 2023 г. От тях 28 са по преписки на ОП – Пловдив и 149 – на РП – Пловдив. Тези данни показват подобрение спрямо началото на разглеждания период, но и потребност постигнатото да се укрепи чрез по-ранно установяване на риска от забавяне.

Установени затруднения

Налице е непълно изпълнение на писмените прокурорски указания, фрагментарно събрана информация и нужда от повторно връщане на материалите за допълване. В други случаи първоначалната проверка е започнала в полицейските органи, а прокурорът получава материалите след нейното извършване и установява, че събраните данни не позволяват обосновано произнасяне.

Броят на върнатите за допълнителна проверка преписки нараства от 319 през 2024 г. на 419 през 2025 г., или с 31,3%. Самото връщане не представлява непременно недостатък – то може да е наложително за правилното решаване на преписката. Значение за управленския анализ имат причината за връщането, повторяемостта му и възможността нужните сведения да бъдат събрани още при първоначалната проверка.

При произнасянето по приключили досъдебни производства също се отчитат отделни забавяния. През 2025 г. 14 производства са решени над един месец без удължаване на срока, а 54 – над два месеца, от които две в ОП – Пловдив. Като причини са посочени натоварването на отделни прокурори с множество сложни дела и нуждата друг прокурор да проучи материалите след преразпределяне поради кадрови промени.

Това обосновава съчетаване на ранното предупреждение за сроковете с преценка на конкретните затруднения и своевременна организационна помощ.

Цел и правна основа

Целта е да се запази високата срочност на прокурорското произнасяне и да се ограничат предотвратимите забавяния чрез предварително уведомяване, докладване на материалите и проследяване на предприетите действия преди изтичането на срока.

Правната основа се съдържа в чл. 140, ал. 1, т. 1 и ал. 3 ЗСВ относно организацията на дейността и контрола върху сроковете, както и в ал. 4 относно контролната дейност в района. Чл. 145, ал. 2 ЗСВ разграничава двумесечния срок за проверката, възможността за еднократното му удължаване с един месец и едномесечния срок за прокурорско произнасяне след получаване на материалите.

Конкретни мерки

1.1. Единна организация за отразяване и проследяване на сроковете

В началния етап ще бъде прегледана съществуващата организация в ОП – Пловдив, а по отношение на РП – Пловдив и териториалните ѝ отделения – чрез взаимодействие с районния административен ръководител. Ще бъдат установени използваните регистри и справки, отговорните служители и наличните възможности на информационните системи.

За всяка преписка с проверка трябва да могат да се проследят приложимият начален момент, определеният срок, органът изпълнител, евентуалното удължаване, постъпването на материалите в прокуратурата и срокът за произнасяне. Отделно се разграничават сроковете за изпълнение на конкретни указания от общия срок на проверката.

При връщане за допълване се следи приложимият общ срок, като новото изпращане не се отразява механично като начало на нов срок. Правилното изчисляване се проверява от прокурора, а деловодното отразяване се извършва в срок от определения служител.

Мярката ще стъпи на действащата организация: отразяване на началната и крайната дата на проверките в УИС, ежемесечни справки и текущ контрол на сроковете. Практическата промяна ще бъде преминаването от периодична справка към предварително известяване за конкретна преписка. Ще се определят служителят, който въвежда и актуализира данните, прокурорът, който проверява правилното изчисляване на срока, и заместникът, който следи за навременната реакция. При всяко продължаване на срока или постъпване на материалите данните ще се актуализират, за да не се изпращат известия по вече отпаднало основание.

1.2. Автоматизирано ранно уведомяване на прокурора и деловодството

Ще бъде предложено използване или доразвиване на наличната информационна функционалност, така че на работното място на наблюдаващия прокурор и на определения деловоден служител да постъпва известие за предстоящото изтичане на срок.

Като организационни ориентири предвиждам уведомяване седем дни предварително при проверките и произнасянето по преписки, а четиринадесет дни предварително при сроковете за разследване по досъдебни производства. При по-кратки срокове уведомяването ще бъде съобразено с тях, така че да оставя реална възможност за действие. Срокът за прокурорско произнасяне след приключване на разследването се проследява отделно.

Тези периоди са ориентири за предупреждение и не променят законовите срокове. Известието трябва да съдържа нужната служебна информация: номер на преписката или производството, вид на срока, дата на изтичане и местонахождение на материалите.

1.3. Свързване на уведомяването с докладване и конкретно действие

Ранното предупреждение ще бъде последвано от предоставяне на преписката или наблюдателните материали на прокурора – електронно, когато това е възможно, или чрез деловодството.

Така прокурорът ще разполага с време да провери изпълнението на указанията, да изиска информация за оставащите действия, да окаже нужната методическа помощ или да предприеме друго действие в рамките на компетентността си. Когато законът допуска удължаване, необходимостта от него се преценява, а искането се прави в срок.

В системата или контролната справка се отбелязва последвалото действие. Самото изпращане или прочитане на известието не е достатъчно основание преписката да отпадне от наблюдение. При непосредствен риск от просрочие без необходимото действие случаят ще се докладва на административния ръководител или оправомощения заместник за организационно съдействие.

1.4. Подобряване на първоначалните проверки и ограничаване на повторното им допълване

Наред с проследяването на сроковете ще бъде насърчавано възлагането на проверки с ясни, конкретни и изпълними указания, съобразени с предмета и сложността на случая. По сложните преписки ще се използва междинно докладване, когато то позволява непълнотите да бъдат установени и преодолени преди окончателното връщане на материалите.

Повтарящите се трудности ще бъдат обсъждани на работни срещи с компетентните полицейски ръководители и изпълнители. Целта е да се изяснят причините за непълното изпълнение и да се подобри взаимодействието. Указанията по конкретните преписки ще се дават по установения писмен ред.

1.5. Лично участие на административния ръководител

Предвиждам тримесечен преглед на просрочените и застрашените от просрочие преписки и производства, с разграничаване на причините: забавено изпълнение от външен орган, непълна проверка, необходимост от сложен анализ, временно отсъствие, кадрова промяна или прекомерно съсредоточаване на сложни материали при отделен прокурор.

По случаите с непосредствен риск ще се предприемат действия и между тримесечните прегледи. Организационната реакция ще съответства на установената причина – съдействие за получаване на информация, преодоляване на административно забавяне, методическа помощ или преценка на индивидуалната натовареност.

Контролът върху движението и сроковете ще се осъществява при зачитане на самостоятелната преценка на наблюдаващия прокурор и установения ред за проверка на актовете му.

1.6. Поетапно техническо въвеждане

Първоначално ще бъдат проверени възможностите на УИС и използваните електронни регистри. Нужното развитие на системата ще бъде обсъдено с компетентните информационни и организационни структури на ПРБ, а когато изисква решение или ресурс от ВСС – ще бъде направено обосновано предложение.

До осигуряване на автоматизираната функционалност ранното уведомяване може да бъде организирано чрез служебна електронна поща и навременно докладване на материалите от деловодството, при спазване на правилата за информационна сигурност.

През първите три месеца ще бъдат уточнени организацията, отговорностите и техническите възможности. След първоначалното прилагане ще бъде оценено дали уведомяванията достигат навреме и водят до очакваното действие.

1.7. Очакван резултат и оценка на изпълнението

Очакваният резултат е запазване на високата срочност на прокурорското произнасяне, намаляване на предотвратимите просрочия и ограничаване на повторните проверки, обусловени от неизпълнени указания.

Изпълнението ще се оценява чрез броя и дела на просрочените проверки и произнасяния, продължителността на забавянето, причините за него и повторяемостта на установените затруднения. Отделно ще се проследяват случаите, при които ранното уведомяване е последвано от своевременно действие. Показателите ще се разглеждат самостоятелно за ОП и РП, при съпоставим обхват.

Предлаганата организация надгражда съществуващите справки и контролни механизми, като осигурява по-ранна и практически полезна подкрепа за прокурорите.

2. Анализ и ускоряване на старите и сложните досъдебни производства

Проблем и основание за мярката

Контролът за спазване на сроковете за извършване на разследването е изрично възложен на административния ръководител на окръжната прокуратура или на оправомощените от него заместници съгласно чл. 140, ал. 3 ЗСВ. Същевременно чл. 234, ал. 3 НПК предоставя на административния ръководител на съответната прокуратура или на оправомощен от него прокурор правомощието да удължава срока за разследване над 12 месеца по мотивирано искане на наблюдаващия прокурор, като продължителността на всяко удължаване се съобразява с фактическата и правната сложност на делото.

При упражняването на тези правомощия се извършва съдържателна преценка на основателността на удължаването на срока. Особено при старите досъдебни производства тя ще включва целенасочена проверка дали посочените като извършени действия в предложението на разследващия орган и в последващото искане на наблюдаващия прокурор съответстват на действително извършеното и отразеното по делото. Ще се проследява изпълнението на предходно планираните действия, причините за неизпълнението им и конкретните задачи за следващия период. Резултатите от тази преценка ще се отразяват в индивидуалната карта на старото досъдебно производство,

поддържана и в електронен вид, за последователно проследяване на напредъка и на оставащите пречки пред приключването му.

Окръжна прокуратура – Пловдив следва да поддържа системен поглед върху продължителността на досъдебните производства, особено когато разследването се води продължително време, има значителна фактическа или правна сложност или е налице риск от периоди без съществен напредък.

Целта не е формално съкращаване на сроковете, а навременно и качествено приключване на делата, при спазване на процесуалните гаранции и без компромис с пълнотата на разследването.

Отчетите за 2023–2025 г. показват увеличение на броя и дела на приключените производства с продължителност над две години:

Година	Приключени производства	С продължителност над 2 години	Дял
2023	4 612	348	7,55%
2024	4 788	431	9,00%
2025	5 035	601	11,94%

През 2025 г. отчетът отделя и производствата с продължителност над три години: 278, или 5,52% от приключените производства. За 2023 и 2024 г. отчетите не обособяват тази група по същия начин. Затова данните не позволяват пряко сравнение на приключените дела над три години за трите години, но показват нарастване на дела на производствата, приключили след повече от две години – от 7,55% през 2023 г. до 11,94% през 2025 г.

Тези показатели се отнасят до производства, приключени през съответната година, а не до броя на висящите към 31 декември дела над три години. Поради това те не бива да се представят като точен размер на натрупаната висящност. За такава оценка трябва отделно да се установи броят на неприключените производства по възраст, статус и орган на разследване. Отчетът за 2025 г. посочва 4 467 неприключени досъдебни производства в края на годината в рамките на формалните срокове за разследване. Спазването на тези процесуални срокове е съществено, но само по себе си не дава пълна картина за общата продължителност на всяко производство и за наличието на продължителни периоди без съществено действие.

В отчетите вече се поставя акцент върху активното наблюдение на по-старите производства, включително чрез периодични справки, проверки и използване на правомощията на наблюдаващия прокурор.

Логична следваща стъпка е съществуващият контрол да се надгради с единен, индивидуализиран анализ на старите и сложните дела, така че за всяко от тях да са ясни причините за продължителността, оставащите действия, отговорните лица и следващият срок за напредък.

Съществуващият ред по Заповед № ОП-21/17.01.2022 г. вече обхваща досъдебните производства с обвиняеми лица, образувани преди повече от три години,

включително спрените, с ежемесечни писмени доклади, а за делата над пет години – и лично докладване. Той е свързан с електронния регистър по Заповед № РД-04-148/30.05.2024 г., прилаган в ОП – Пловдив със Заповед № ОП-118/06.06.2024 г.

Предлага се въвеждане на индивидуална карта, която ще използва наличната информация и ще добавя причината за забавянето, следващото действие и датата за проверка на изпълнението. Отделно ще се обхванат старите дела без привлечен обвиняем, така че управленският преглед да дава цялостна картина, без повторно въвеждане на едни и същи данни.

Цел и мерки

Да се установяват навреме причините за продължителността на старите и сложните досъдебни производства и да се предприемат конкретни, съобразени с обстоятелствата по всяко дело мерки за придвижването им. За всяко производство ще има реалистичен план за следващите действия, а ръководителят ще разполага с достатъчна информация, за да прецени дали са нужни методическа помощ, допълнителен ресурс или мерки за балансиране на работата.

Индивидуална карта на старото досъдебно производство

За неприключените производства, достигнали три години от образуването им, предлагам да се изготвя индивидуална карта на делото (дигитална при техническа възможност). Тригодишният период ще служи като организационен критерий за задълбочен преглед, а не като самостоятелна законова презумпция за нарушение или като автоматичен срок за приключване.

Картата съдържа най-малко:

- номера и датата на образуване на производството, квалификацията на деянието, наблюдаващия прокурор и разследващия орган, както и данни за предходни промени в разпределението;
- текущия процесуален статус – активно разследване, спряно производство, очаквана експертиза, международна правна помощ или друго обстоятелство, което влияе върху движението му;
- общата продължителност и отделните периоди, през които делото е било при различни органи или е изчаквало действие от външен участник; като ясно се разграничават периодите на активно разследване, спирането и очакването на експертиза или отговор;
- последното съществено действие по разследването и времето, изминало от него;
- основните фактически и правни затруднения – например брой участници, обем на доказателствата, финансови или цифрови данни, необходимост от специализирани експертизи, действия в чужбина или сложни въпроси на правната квалификация;
- кои доказателствени действия са извършени и кои остават, включително причините, поради които дадени действия все още не са приключили;

- конкретния следващ етап, отговорното лице и планирания срок за изпълнението му;
- установени пречки и нужната подкрепа – методическа, организационна, експертна или свързана с натовареността;
- данни за възлагането и изпълнението на експертизите, свързани със самостоятелния регистър на експертизите;
- нуждата от проверка за риск от изтичане на давност, влошаване или загуба на доказателства, промяна в достъпността на свидетел или друго обстоятелство, което налага приоритетно действие.

Картата не е предназначена за механично търсене на отговорност за всяко забавяне, а показва по проверим начин какво е извършено, какво остава, от какво зависи следващият етап и кой може да предприеме необходимото действие.

Спрените дела се отчитат отделно от активните. При тях картата показва основанието за спиране, последните действия по отстраняването му и предвидения ред за последваща проверка. Така няма да се смесват продължителността на активното разследване и периодите, през които производството е спряно на законово основание.

Конкретни мерки

2.1. Начален преглед и надеждна изходна база

В определен начален период да се изготви списък на неприключените досъдебни производства над три години, водени от следователи и разследващи полицаи, като се посочат отделно и делата над пет години, делата с привлечено обвиняемо лице, спрените производства и производствата, при които се очаква експертиза или международна правна помощ. Тази работа ще даде първия точен и съпоставим срез на висящите стари производства. Данните ще се съгласуват със съществуващите справки и регистри, без да създават паралелна отчетност без практическа полза.

2.2. Месечен преглед на напредъка по избрани дела

Административният ръководител или оправомощен заместник да разглежда периодично картите на старите и сложните производства, като приоритет се дава на делата с продължителен период без съществено действие, неясен следващ етап, зависимост от забавена експертиза или друг установен риск. Прегледът е индивидуален: да се обсъждат конкретната пречка и следващата стъпка, а не само възрастта на делото.

При необходимост наблюдаващият прокурор да бъде поканен да представи актуален план за разследване и да посочи действията, които могат да бъдат извършени в краткосрочен план. Контролът подпомага навременното упражняване на правомощията на прокурора и да отчита неговата процесуална отговорност, без ръководителят да предрешава конкретни доказателствени или правни решения.

2.3. Конкретен план за разследване

За всяко дело, включено в задълбочения преглед, да се посочат оставащите доказателствени действия, тяхната последователност, отговорното лице и срокът за следващия преглед. Когато е възможно и процесуално допустимо, действията да се

планират така, че едно изчакване да не блокира необосновано всички останали направления на разследването. Сроковете да са реалистични и съобразени със сложността, наличните ресурси и законовите изисквания.

2.4. Екипна и методическа работа по сложни случаи

При дела със значителна фактическа или правна сложност да се организират работни обсъждания между наблюдаващия прокурор, разследващия орган и при необходимост прокурори или специалисти с подходящ опит. При дела, изискващи по-широка координация, да се търси взаимодействие с Апелативна прокуратура – Пловдив и Върховната касационна прокуратура по установения ред за оказване на методическа помощ.

Такива обсъждания могат да помогнат за уточняване на доказателствените версии, последователността на действията, проблемите при експертизите и спорните правни въпроси. Те не променят процесуалните правомощия и отговорността на наблюдаващия прокурор или разследващия орган. Методическите указания и конкретните процесуални актове се дават от компетентния орган при спазване на приложимия ред.

2.5. Използване на наличните механизми за методическа помощ

За делата, които отговарят на критериите за това, да се използват действащите механизми за методическа помощ, надзор и приоритетно приключване, включително организацията, въведена със Заповед № РД-04-240/10.09.2024 г.

При необходимост от методическа помощ по досъдебно производство наблюдаващият прокурор може да отправи мотивирано писмено искане до непосредствено горестоящата прокуратура и/или до компетентния отдел на Върховната касационна прокуратура съобразно специализацията им по материя и функции, съгласно т. 15.2 от Заповед № РД-02-16/21.07.2023 г. Административният ръководител ще насърчава навременното използване на тази възможност и ще съдейства за нужната комуникация с АП – Пловдив и ВКП. Целта е да се получи професионално методическо съдействие по конкретни фактически, правни или доказателствени въпроси, при запазване на процесуалната отговорност на наблюдаващия прокурор. Това съдействие се търси самостоятелно и не се отъждествява с инстанционен или служебен контрол.

2.6. Проследяване на експертизите като част от управлението на делото

Когато продължителността е свързана с експертиза, в картата да се отразяват датата на възлагане, поставените задачи, предадените материали, определеният или очакваният срок и предприетите действия при забавяне. Тази информация ще се свързва с предвидения по-долу регистър на експертизите, за да се установява дали забавянето е в конкретно производство, при конкретен вид експертиза или при външна институция. При нужда да се прецени дали могат законосъобразно да се извършат други действия, докато се изчаква заключението.

2.7. Съобразяване с индивидуалната натовареност и приемствеността

При прегледа да се отчита броят и сложността на делата на наблюдаващия прокурор и разследващия орган, отсъствията, преназначаванията и предходни промени

в разпределението. Ако данните показват съществен дисбаланс, да се обсъди организационна подкрепа или преразпределяне на работа в рамките на приложимите правила. Целта е да се предотвратяват както неоправдано бездействие, така и претоварване, което може да доведе до пропуски и влошаване на качеството.

2.8. Отделно проследяване на спрени и зависещи от външен отговор производства

При спрени дела, дела с международни поръчки, очакван отговор от друг орган или друга външна зависимост да се посочва кой и кога ще провери развитието. Това позволява навреме да се установи дали основанието за изчакване продължава да съществува и дали са нужни действия по установения процесуален ред.

Производствата, изпратени по компетентност на Европейската прокуратура, се проследяват и по отделния ред, предвиден за тях.

2.9. Съпоставими европейски организационни практики

При разработването на тази мярка могат да се използват организационни модели, прилагани от европейски съдебни системи, като се отчита, че те са създадени основно за управление на съдебни дела и не предоставят сами по себе си правомощия за управление на прокурорско разследване, но дават насока за описаните мерки.

Европейската комисия за ефективност на правосъдието (CEPEJ) към Съвета на Европа развива инструменти за управление на съдебното време, наблюдение на възрастта на делата и намаляване на натрупаната висящност. В работата на комисията са използвани данни за броя и възрастта на висящите дела, показатели за резултатите и целенасочено проследяване на групи дела. Практически приложимият урок е нуждата от надеждни данни по отделно дело и редовен преглед на причините за продължителността, вместо оценка само по общия брой приключени дела.

Практическата директива за насрочване на делата в наказателните съдилища в Англия и Уелс (Practice Direction on Listing in the Criminal Courts), обявена на 6 юли 2026 г. и в сила от 1 октомври 2026 г., въвежда национална рамка за насрочване: приоритизиране на делата според въздействието на забавянето върху пострадалите, подсъдимите и свидетелите, насрочване на делата, когато са готови или се очаква да бъдат готови за разглеждане, и местни планове на съдилищата в съответствие с националната рамка. Това е модел за насрочване на съдебни дела, а не за прокурорско разследване, но може да послужи като пример за структурирано определяне на приоритета и готовността на конкретна група дела.

2.10. Показатели за проследяване

След изготвяне на първоначалния опис се установява началната стойност на показателите. Не е целесъобразно предварително да се задава числова цел за намаляване на старите дела, преди да е проверен действителният им брой, статус и причина за продължителността.

За последваща оценка могат да се използват:

- брой висящи досъдебни производства над три и над пет години към определена дата;

- разпределение на тези производства по статус, разследващ орган и наличие на привлечено обвиняемо лице;
- брой дела с актуална карта, определена следваща стъпка, отговорно лице и срок за преглед;
- брой дела, при които е изпълнен планираният следващ етап или е установена и отстранена пречка;
- брой и възраст на делата, при които продължителността е свързана с експертиза, международна правна помощ или друго външно очакване;
- продължителност на приключените производства, разграничена по активни и спрени периоди и по орган на разследване;
- показатели за качеството на резултата, включително върнати от съда дела и установени процесуални пропуски, така че ускоряването да не се измерва само с броя приключени производства.

Предложената система ще позволи на ръководството да разполага с актуална картина на старите и сложните производства и да насочва вниманието и подкрепата там, където има конкретна пречка. Така ще се надгради вече съществуващият контрол с индивидуален анализ и проследяване на реалния напредък, при запазване на качеството и процесуалните гаранции.

3. По-равномерно разпределение на разследванията, специализация и използване на капацитета на следователите

3.1. Проблем и основание за мярката

Данните за 2025 г. очертават значителна разлика в разпределението на новообразуваните досъдебни производства между следователи и разследващи полицаи. В целия район на ОП – Пловдив от 4 987 новообразувани производства по общия ред 4 862 са разследвани от разследващи полицаи, а 115 – от следователи. Това представлява съответно 97,49% и 2,31% от новообразуваните производства. Останалите дела са разпределени между други разследващи органи.

Разликата е по-малка при делата, наблюдавани от самата ОП – Пловдив: от 421 новообразувани производства по общия ред 373 са разследвани от разследващи полицаи, а 40 – от следователи. Това са съответно 88,60% и 9,50%, като осем производства са при други разследващи органи.

Тези числа не бива да се четат като доказателство сами по себе си за претоварване или недостатъчно използване на конкретен орган. Те обаче са основание за системен преглед на възлагането, кадровия капацитет, специализацията и сложността на делата.

Кадровите данни също се отчитат в анализа.

Към 31.12.2025 г. следственият отдел разполага с 41 щатни длъжности, от които 38 са заети.

За разследващите полицаи са отчетени 137 щатни длъжности, 131 от които заети през годината.

Затова съпоставката не може да се ограничи до щатните бройки или общия брой дела: трябва да се вземат предвид реално работилите служители, делата от предходни години, сложността им и другите видове възложена дейност.

По общия годишен обем на дейността на един следовател Окръжният следствен отдел при ОП – Пловдив е поставен на 25-о място сред 28-те следствени отдела при окръжните прокуратури и СГП.

В същото време по абсолютен обем на отчетената дейност е на второ място след СГП.

Тези два показателя се отнасят до обща дейност, включваща и делегации и международни поръчки, и се разглеждат отделно от броя на новообразуваните дела и от точковата натовареност по правилата на ВСС. Те насочват към нуждата от по-подробна управленска оценка на използването на следствения ресурс, без предварително да предрешават какъв трябва да бъде резултатът от нея.

При следователите се наблюдава и значителен дял производства, които не са образувани през отчетната година: 958 от общо 1 073 наблюдавани дела. Това показва, че анализът трябва да обхване както новите възлагания, така и натрупаните дела от предходни периоди. Самата разлика между наблюдавани и новообразувани производства не означава, че всички останали са забавени или неприключени към края на годината. Възрастта и статусът им се установяват поотделно.

3.2. Цел

Да се осигури по-пълно и аргументирано използване на наличния следствен капацитет, като делата се разпределят съобразно законовата компетентност, фактическата и правната им сложност, специализацията на разследващите органи и действителната им натовареност. Това предполага ръководителят да участва активно в ранната преценка за подходящия разследващ орган и да следи развитието на делата както от момента на образуването им, така и при натрупана висящност.

3.3. Ранна преценка за възлагане на дело на следовател

Член 194, ал. 1, т. 4 НПК предвижда разследване от следователи и по дела с фактическа и правна сложност, възложени им от административния ръководител на съответната окръжна прокуратура. Текстът не поставя предложение от наблюдаващия прокурор като задължителна предпоставка за такова възлагане.

Предлагам след образуване на досъдебното производство административният ръководител или оправомощен заместник да извършва ранен преглед на делата, при които още от първоначалните материали се очертават данни за значителна фактическа и правна сложност. При наличие на такива данни административният ръководител да може да възложи разследването на следовател със собствен акт, без това да зависи от предварително предложение или съгласие на наблюдаващия прокурор.

Това не означава автоматично възлагане на следовател на всички дела по определени текстове от НК. При престъпления по чл. 255, чл. 248а, чл. 321, чл. 253 НК, компютърни престъпления и други категории, при които често се срещат сложни финансови, цифрови или организационни доказателства, съответният състав може да

бъде основание за ранно докладване и преценка дали са налице предпоставките на чл. 194, ал. 1, т. 4 НПК. Решението обаче се основава на индивидуална оценка на конкретното дело – броя на лицата, обема и вида на доказателствата, нужните експертизи, връзките с други производства, международния елемент и правните въпроси по разследването.

За да работи механизмът навреме, може да се въведе кратък ред за докладване на новообразувани производства, при които са налице предварително определени белези на сложност. Докладването може да бъде направено от наблюдаващия прокурор или да последва първоначален доклад от разследващия орган. То ще осигурява информация за преценка, но няма да превръща предложението на прокурора в задължително условие за упражняване на правомощието по чл. 194, ал. 1, т. 4 НПК.

Възлагането по тази разпоредба се разграничава от задължителните хипотези на следствена компетентност по чл. 194, ал. 1 НПК. То не променя правомощията на наблюдаващия прокурор да ръководи разследването и да осъществява надзор за законосъобразното и срочното му провеждане.

При възлагане на разследването на следовател още в началото на разследването ще се осигурява непрекъснатост на работата: ясно отразяване на действащия срок, предстоящите неотложни действия, възложените експертизи и очакваните отговори. Предаването на материалите ще се проследява до фактическото им получаване от определения разследващ орган. Определянето на конкретния следовател ще се извършва при спазване на приложимите правила за случайния подбор. При нужда още с образуването ще се създава екип от следователи.

3.4. Мониторинг на новите и старите производства

Мониторингът ще обхване два отделни потока.

При новообразуваните производства целта е възможно най-рано да се установи дали фактическата и правната сложност налага възлагане на следовател, дали е нужна специализирана група или е подходящо делото да остане при разследващ полицай с подходящ профил и опит.

При производствата от предходни години се проследяват възрастта, текущият статус, последното съществено действие, оставащите задачи, причините за забавяне и натовареността на прокурора и разследващия орган. За делата над три години този преглед може да се свърже с индивидуалните карти, предвидени в предходната точка. При нужда се обсъждат методическа помощ, екипна работа, подкрепа от специалисти или други законосъобразни организационни мерки.

Административният ръководител или определен заместник, включително завеждащият Окръжния следствен отдел, прави периодичен преглед не само на общия брой дела, а и на тяхното разпределение между отделните органи и конкретните разследващи. В него се отчитат новообразуваните дела, висящите дела от предходни години, продължителните производства, експертизите, процесуалните срокове и действително работилите служители. Това е управленско проследяване на общия капацитет и работния обем, което остава различно от точковия модел за оценка на натовареността по правилата на ВСС.

3.5. Специализация и екипна работа на разследващите органи

Специализацията и екипната работа на следователите ще се развиват въз основа на внимателен анализ на тяхната квалификация, натрупания професионален опит, вида на разследваните производства и индивидуалната им натовареност. Административният ръководител, съвместно със завеждащия Окръжния следствен отдел, ще прецени възможностите за по-задълбочено профилиране по отделни категории дела, съобразено с действителните потребности и при спазване на правилата за случайно разпределение. Профилирането ще бъде подкрепено с целеви обучения, обсъждане на практически казуси и споделяне на опит между следователите и наблюдаващите прокурори.

По производства със значителна фактическа и правна сложност ще се използва екипен подход, включително чрез участие на следователи с допълващи се знания и практически умения, с ясно разпределени задачи и отговорности и проследяване на изпълнението им. Ще се насърчава активната комуникация с компетентните оперативни структури на МВР, ДАНС и КПК в случаите, когато е нужно тяхното съдействие, чрез своевременен обмен на информация и работни обсъждания под ръководството на наблюдаващия прокурор. Така специализираната подготовка на следователите ще се съчетава с оперативния капацитет на партньорските органи за по-пълно, последователно и срочно разследване.

Съществуващото тематично и териториално разпределение на разследващите полицаи се отчита при планирането на работата с ОДМВР – Пловдив. При обсъждане на сложни или продължителни дела може да се търси съчетаване на опита на наблюдаващия прокурор, следователите и разследващите полицаи с подходящ профил. При нужда могат да се организират работни обсъждания между прокурори от ОП и РП, както и с участието на АП – Пловдив, когато това е подходящо и се извършва в рамките на законовите правомощия.

При разследващите полицаи въпросите за кадровото разпределение и промяна на конкретната организация се решават чрез взаимодействие с компетентното ръководство на ОДМВР. Административният ръководител на прокуратурата няма да представя тези мерки като едностранно преразпределяне на полицейския ресурс. Ролята на прокуратурата е да предоставя на партньорските органи аргументирана информация за нуждите по делата, да координира работата и да упражнява процесуалните си правомощия по конкретните производства.

3.6. Показатели за оценка

След началния преглед могат да се използват следните показатели:

- брой новообразувани производства, разпределени на следователи, разследващи полицаи и други разследващи органи;
- разпределение на наблюдаваните производства и делата от предходни години по разследващ орган;
- реално работили служители и заети и незаети щатове;
- брой и възраст на старите и сложните производства по разследващ орган;

- дела, по които след ранна преценка е постановено възлагане на следовател по чл. 194, ал. 1, т. 4 НПК, с посочено индивидуално основание;
- дела, при които са проведени работни обсъждания или е оказана методическа помощ;
- напредък по делата след прегледа, включително изпълнение на планираните следващи действия;
- показатели за качеството на разследването, за да не се оценява резултатът единствено по броя и скоростта на приключилите производства.

Не предлагам предварително да се задава квота за броя дела, които да бъдат възлагани на следователи. По-подходящо е след установяването на изходните данни да се проследи дали индивидуалната преценка за сложност, специализацията и реалният кадрови капацитет водят до по-балансирано и целесъобразно разпределение.

4. Реално проследяване и балансиране на натовареността

4.1. Проблем и основание за мярката

Натовареността се оценява едновременно на две равнища.

Едното е формалното измерване по правилата на ВСС – чрез отчетените актове и действия, времевите стандарти и показателите за сложност.

Другото е управленската оценка на текущата работа: какви преписки и досъдебни производства са разпределени на всеки прокурор и следовател, на какъв етап са, какво предстои да бъде извършено и какъв ресурс изисква това.

Правилата на ВСС определят натовареността като конкретен обем вложен труд, а не като абстрактна възможност за сложност. Те отчитат времето за отделните актове и действия и предвиждат по-висока тежест, когато конкретната работа съществено се отклонява от обичайната.

Самите правила обаче сочат и практическата граница на този подход: първоначално не се приема коефициент за сложност на преписката, а показателят се формира от отчетените по нея актове и действия. Затова формалният резултат е нужен за съпоставимост и отчитане, но не замества прегледа на текущия портфейл от неприключени производства.

Същевременно правилата не свеждат цялата оценка изключително до момента на приключване на делото: те отчитат предвидените в тях актове и действия, включително заключителни актове и показатели за усложненост.

4.2. Данните за ОП – Пловдив потвърждават нуждата от такъв двоен поглед

По годишните отчети средната натовареност в ОП – Пловдив е 309,67 през 2023 г., 316,72 през 2024 г. и 324,20 през 2025 г. Между 2023 и 2025 г. показателят се е увеличил с около 4,7%. Същевременно броят на реално работилите прокурори в ОП намалява от 32,68 на 30,59 – с около 6,4%. Тези стойности са показателни за общата тенденция, но сами по себе си не установяват натовареността на всеки отделен прокурор и не отразяват напълно състава и текущия етап на висящите му дела.

Съпоставката при следствения отдел също изисква внимателен прочит. За 2025 г. националното приложение отчита 1 590 единици дейност при 37,66 реално работили следователи, или средно 42,2 единици на следовател. Общият обем е втори след СГП, докато средният обем на един следовател поставя Пловдив на 25-о място от 28 отдела при окръжните прокуратури и СГП. Този годишен показател включва досъдебни производства, делегации и международни поръчки. Той не е равнозначен нито на броя висящи дела, нито на точковата натовареност по правилата на ВСС. Затова е основание за по-подробен анализ на разпределението на работата, а не самостоятелно доказателство за индивидуално претоварване или недостатъчно използване на капацитет.

Подобна предпазливост се налага при сравняването на следователи и разследващи полицаи. През 2025 г. в района са отчетени 4 987 новообразувани досъдебни производства: 4 862 са възложени на разследващи полицаи, а 115 – на следователи. Тази разлика е важен структурен показател, но не може сама по себе си да установи индивидуалната натовареност, тъй като не показва пълния брой висящи производства, разпределението на старите дела и разликите в характера на разследванията. По данните за капацитета през същата година са били заети 38 от 41 щата в следствения отдел. При разследващите полицаи – 131 от 137 щата. Тези числа се съпоставят с движението и вида на делата, а не само с броя на щатните места.

4.3. Предлагана мярка

Въвеждам ежемесечен управленски преглед на натовареността в ОП – Пловдив и района ѝ, под мое лично наблюдение и с участието на заместник или определени отговорни лица. Прегледът ще служи за навременно установяване на неравномерно разпределение и за предприемане на законосъобразни организационни мерки. Той няма да замества процесуалната самостоятелност на наблюдаващия прокурор, оценяването по правилата на ВСС или законовите правомощия на разследващите органи.

За всеки прокурор и следовател управленската картина отчита най-малко:

- броя на новообразуваните, висящите и старите производства, включително делата с продължителност над три години;
- етапа на всяко значимо производство, предстоящите действия и срокове, както и причините за продължително неприключване;
- действителния обем работа – например броя обвиняеми и свидетели, обема и характера на доказателствата, необходимостта от експертизи, международна правна помощ или други по-продължителни действия;
- участието в съдебни заседания и подготовката за тях, работата по върнати дела, обжалвания и други съществени процесуални задачи;
- реално отработеното време, отсъствията, заместванията и изпълняваните организационни задължения.

Прегледът ще обединява участието на всеки прокурор във всички групи по Заповед № ОП-60/30.03.2026 г., приложима от 01.04.2026 г., и функциите по Заповед № ОП-163/16.10.2025 г. Ще се отчитат едновременно преписките, досъдебните производства, съдебните заседания, международното сътрудничество, гражданско-съдебният и административно-съдебният надзор, контролните и организационните

задачи. Процентът на участие в отделна група ще се съпоставя с общия обем и характера на текущата работа. Той няма да се приема сам по себе си за доказателство за действително натоварване или свободен капацитет.

Тези обстоятелства ще се използват като основание за индивидуален разговор и преценка, а не за механично превръщане на всяко дело в нов точков показател. Когато се установи трайно неравномерно разпределение, ще се разглеждат възможностите за корекция при следващото разпределение, временно организационно подпомагане или включване на друг прокурор в работа по конкретно сложно дело на екипен принцип, когато това е процесуално и организационно допустимо.

При следователите също ще се търси подходящо разпределение на делата с оглед реалния им капацитет и сложността на разследването.

По отношение на разследващите полицаи и митническите разследващи органи мерките ще се осъществяват чрез координация с ръководителите на съответните структури и в рамките на законовите правомощия на прокуратурата.

4.4. Случайното разпределение остава задължителната основа

Балансирането няма да се постига чрез произволно определяне на наблюдаващ прокурор или чрез неформално заобикаляне на системата. ЗСВ предвижда равномерно електронно разпределение на принципа на случайния подбор, въведен от Прокуратурата в Правила за приложението му, утвърдени през 2021 г. и актуализирани през 2026 г. Практическото изравняване се извършва чрез допустимите по закона и правилата групи, натовареност и основания за изключване, когато са приложими, с ясни критерии и надлежно отразяване на действията.

При прегледа на вътрешната организация ще се съобразят измененията и допълненията със Заповед № РД-02-15/30.06.2026 г. към правилата, първоначално утвърдени със Заповед № РД-02-23/13.09.2021 г. Ще се запази проследимостта чрез мотивирани актове, протоколи за разпределение и служебен достъп до тях. Временното изключване от разпределение, включването на допълнителен прокурор и преразпределението ще се разграничават като различни механизми и ще се прилагат само при съответните основания.

Мярката се опира и на изричното правомощие по чл. 140, ал. 3 ЗСВ, според което административният ръководител на окръжна прокуратура или оправомощен заместник контролира спазването на сроковете за разследване и проверките. Този контрол ще бъде свързан с периодичен преглед на натовареността, за да се откриват рисковете, преди да доведат до продължително забавяне или влошаване на качеството на работата.

Този подход съответства и на европейските насоки за управление на прокуратурите. В становище № 7/2012 г. Консултативният съвет на европейските прокурори (КСЕП) към Съвета на Европа разглежда управлението на ресурсите на прокуратурите и посочва необходимостта от система за оценяване на прокурорската натовареност, която да установява променящите се потребности. Това е необвързващ професионален стандарт, който подкрепя редовния преглед на реалната работа и ресурсите, а не ползването на един годишен среден показател като пълна характеристика на натоварването.

Отделно ще бъде анализирано разпределението на функциите между заместниците на административния ръководител, като се отчитат както ръководните и организационните задачи, така и самостоятелната прокурорска работа, която те изпълняват. В рамките на този анализ ще се прецени дали е целесъобразна промяна в щатната структура, включително преобразуване на заместническа длъжност в прокурорска, без намаляване на общата щатна численост. Предложение до Прокурорската колегия на ВСС ще бъде направено само ако анализът го обоснове и след обсъждане със заместниците. Обхватът му ще зависи от оценката на изпълняваните и необходимите ръководни и административни функции, както и на действителната прокурорска работа.възможността две от заместническите длъжности да бъдат преобразувани в прокурорски, без намаляване на общата щатна численост. Окончателният обхват на предложението до ПК на ВСС ще се определи след оценка на изпълняваните и необходимите ръководни и административни функции от петимата заместници, както и на действителната същинска прокурорска работа, която заместниците също изпълняват.

4.5. Очакван резултат и оценка на изпълнението

Резултатът ще се оценява по практическите последици: дали се намаляват трайните различия в текущия брой и състав на делата между прокурорите и следователите; дали се установяват навреме производства с риск от забавяне; дали старите и сложните дела получават необходимото управленско внимание; и дали разпределението на новите дела се съобразява със законните правила и действителния капацитет. Точковите показатели на ВСС ще се използват за предназначението им и ще се анализират отделно от тази текуща управленска картина.

5. Подобряване на организацията и проследяването на експертизите

Експертните заключения често са съществени за изясняване на фактическата обстановка, а забавянето им може да задържи цялото досъдебно производство. Затова е целесъобразно системно да се проследяват както навременното възлагане на експертизата, така и движението ѝ до получаване на заключението. Тази мярка цели по-добра предвидимост и навременна реакция при затруднения, без да засяга независимостта на вещото лице при избора на методика и формирането на заключението.

5.1. Вътрешен регистър на възложените експертизи в ОП – Пловдив

Предлагам в ОП – Пловдив да се поддържа общ вътрешен регистър за експертизите по наблюдаваните досъдебни производства. На първия етап информацията ще постъпва в ОП, включително с данните от районната прокуратура.

Регистърът съдържа: номер на делото; вид и специалност на експертизата; дата на възлагане; вещо лице или експертно учреждение; дата на изпращане и получаване на материалите; определен срок; междинни срокове или очакван етап при продължителна експертиза; искания за допълнителни материали или продължаване на срока; предприети напомняния и последващи действия; дата на получаване на заключението; необходимост от допълнителна или повторна експертиза. При сложни и комплексни експертизи да се отразяват отделните специалности и етапите, от които зависи изготвянето на общото заключение.

Целта на регистъра е организационна: да показва кои експертизи наближават определения срок, кои са просрочени и каква е причината за забавянето. Той не замества делото или процесуалните актове, а подпомага навременното упражняване на правомощията на наблюдаващия прокурор и административното проследяване.

Регистърът има и още една важна цел: преди назначаването на определен експерт да се отчита текущата му натовареност, т.е. експертизите, които вече изготвя, и възможността да поеме нова задача. Така се избягва допълнително натоварване, което би довело до просрочване както на вече възложените, така и на новата експертиза.

5.2. Периодичен преглед и ранна реакция

ОП – Пловдив да извършва периодичен преглед на регистъра, например ежемесечно, с отделно внимание към експертизите по стари, сложни и приоритетни производства. Преди изтичане на определения срок наблюдаващият прокурор да получава информация за предстоящия срок и текущия статус. При липса на заключение да се установяват причините и очакваният срок, да се прецени дали вещото лице разполага с всички материали и дали са нужни процесуални или организационни действия.

Началното попълване на регистъра ще включи преглед на всички възложени и неприключили експертизи по наблюдаваните в ОП – Пловдив производства, с приоритет на възложените в предходни години. За всяка продължително неизготвена експертиза ще се установява конкретната пречка: непредадени или непълни материали, необходимост от допълнителни образци, недостиг на специалисти, обем на задачата или друга причина. Ще се проверява и дали през времето на изчакване могат да се извършват други действия по разследването. Продължителността сама по себе си няма да се приема за неизпълнение от вещото лице.

С определените деловодители ще се уточни ред за актуализиране при всяко съществено движение: изпращане и получаване на материалите, искане за допълване, промяна на срока и постъпване на заключението.

Наблюдаващият прокурор ще потвърждава следващото действие. При ежемесечния преглед ще се проверява изпълнението на вече предприетите мерки, така че регистърът да показва резултата от намесата, а не само поредното напомнително писмо.

Когато експертизата изисква продължително изследване, междинното отчитане на извършената работа и оставащите етапи може да даде ранна представа за риска от забавяне. Това ще служи за планиране и реакция по делото.

5.3. Вътрешен справочник по специалности

Наред с регистъра на възложените експертизи, ОП – Пловдив може да изготви вътрешен справочник на вещите лица по специалности. Той ще се основава на Единния регистър на вещите лица и на официално утвърдените списъци, като посочва специалността, района, публичните данни за контакт и наличната информация за всички ползвани експерти, както и възможност за поемане на нови задачи.

Справочникът се обозначава ясно като вътрешен работен инструмент, а не като самостоятелен официален списък, удостоверяващ правоспособност или предварително определящ избора на вещо лице. Съгласно чл. 8, ал. 2 от Наредба № Н-1 от 14.02.2023 г. ВКС, ВАС, Върховната прокуратура и Националната следствена служба при необходимост утвърждават отделни списъци на вещите лица. Затова ОП – Пловдив ще използва официалните регистри и списъци като основа, без да създава паралелен режим на утвърждаване на експерти.

Справочникът може да помогне да се установяват специалности с ограничен брой достъпни експерти и да се планират навреме комплексни експертизи.

Информацията за конкретни възлагания и срокове се ограничава до служебна употреба и се обработва при спазване на изискванията за защита на данните и тайната на досъдебното производство.

5.4. Подготовка на задачата и материалите

При възлагане на експертиза да се обръща особено внимание на ясното формулиране на въпросите, определянето на обекта и пълнотата на материалите. Това са елементи, които НПК изисква да бъдат посочени в акта за назначаване. При комплексни задачи да се преценява дали са нужни няколко специалисти, как се разпределят въпросите между тях и какви материали да бъдат предоставени на всеки от тях. Така може да се намали рискът от допълнителни искания, забавяне или необходимост от повторно възлагане.

5.5. Анализ на причините и показатели за резултатите

На тримесечна или шестмесечна основа може да се обобщават данни за броя на възложените и получените експертизи, времето от назначаването до получаването на заключението, дела с просрочени срокове, исканията за продължаване и причините за забавяне, както и случаите на допълнителни или повторни експертизи. Полезно е причините да се разграничават – например непълни материали, необходимост от допълнителни обекти или изследвания, комплексност, натовареност на експерта или липса на специалист в конкретната област.

Тези показатели не бива да се използват самостоятелно за оценка на качеството на експертното заключение или като автоматично класиране на вещите лица. Те могат да покажат къде се натрупват забавяния и да насочат към конкретни решения: по-добра подготовка на задачата, ранно изпращане на материалите, планиране на комплексни експертизи или търсене на допълнителен капацитет.

5.6. Действия при системни или необосновани забавяния

Когато се установи забавяне, първо се изясняват причините и се избира подходящо действие по конкретното дело. При нужда да се потърси информация от вещото лице, да се уточни реалистичен срок или да се прецени възможността за възлагане на друг специалист, ако това е процесуално допустимо и практически обосновано. При данни за повторни забавяния без уважителни причини те се документират точно и обективно.

Чл. 16, ал. 1, т. 7 от Наредба № Н-1 предвижда основания за отписване от списъците при многократно освобождаване от възложената задача поради несвоевременно изготвяне на заключение или забавянето му, или системно неспазване на определените срокове без уважителни причини в рамките на две години. Преценката и процедурата са от компетентността на съответната комисия, при спазване на предвидения ред и възможност вещото лице да бъде изслушано или да представи обяснения. ОП може да осигурява точна информация и при наличие на основания да сезира компетентния орган.

Очакван резултат е по-ранно установяване на забавянията, по-пълна информация за наличните експертни специалности и по-добро планиране на експертизите по сложните и продължителни дела. Така ще се подпомогне навременното разследване, без да се накърняват независимостта на вещото лице, процесуалните права на страните и вътрешното убеждение на наблюдаващия прокурор.

6. Специализация и профилиране на прокурорската дейност

Целта е да се надгради професионалният капацитет на ОП – Пловдив чрез по-последователно профилиране на прокурорите и следователите по определени категории дела. Специализацията може да подпомогне задълбочаването на практическия опит, по-бързото навлизане в сложна материя и обмена на знания между колегите. Тя може да допринесе и за по-еднакъв подход при сходни казуси, без да ограничава самостоятелната преценка на наблюдаващия прокурор.

Законът за съдебната власт възлага на административния ръководител да организира и ръководи дейността на прокуратурата. Разпорежданията му във връзка с тези правомощия са задължителни за прокурорите, следователите и служителите в съответната прокуратура. Това дава организационна основа за определяне на вътрешни работни групи и профили, при условие че организацията се осъществява в рамките на закона и на действащите правила за разпределение на преписките и делата.

Преди да се предприемат промени в ОП – Пловдив, ще бъде направен подробен преглед на действащите групи и на заповедите, с които са създадени. Анализът ще включи броя и вида на новообразуваните и висящите дела по основни категории, тяхната фактическа и правна сложност, реалната натовареност на прокурорите и следователите, наличния професионален опит и специализираните обучения. Ще бъде отчетено и дали някои групи имат прекомерен обем дела или, обратно, дали профилирането може да бъде разширено, без да се създава дисбаланс в работата.

Конкретната изходна организация е разпределението по Заповед № ОП-60/30.03.2026 г., изменяща Заповед № ОП-160/16.10.2025 г., считано от 01.04.2026 г. Вече са обособени група 02 за преписки със значителна фактическа и правна сложност, група 03А за изпиране на пари и финансиране на тероризма и група 04 за досъдебни производства с висок обществен интерес или сложна престъпна дейност, включително организирана престъпност. Предложенията за специализация ще стъпят върху тези групи и тяхната действителна работа и няма да се представят като изграждане на изцяло нова организация.

На тази основа може да се прецени дали е целесъобразно да се затвърдят, прецизират или допълнят профилите по направления като финансово-икономически и данъчни престъпления, престъпления против финансовите интереси на ЕС, корупционни престъпления и престъпления по служба, пране на пари, организирана престъпност, наркотични вещества и компютърни престъпления. Това са възможни направления за анализ, а не предварително решение за създаване на отделна група за всяко от тях. Структурата ще бъде съобразена с действителния обем и сложност на делата и с кадровия капацитет на прокуратурата.

При производства, които обхващат няколко направления, например организирана престъпност, финансови престъпления и изпиране на пари, може да се използва екипен подход с ясно определени роли и навременен обмен на информация между прокурорите и разследващите органи. Това би позволило да се съчетаят специализираните знания, без да се раздробява отговорността по делото.

Промените, ако анализът покаже нужда от тях, ще се въвеждат поетапно. Преди това ще бъдат съпоставени поне няколко организационни варианта и очакваното им отражение върху натовареността и движението на делата. При разпределението се спазва действащият принцип на случайния подбор и приложимите правила на ПРБ. Профилирането ще бъде отразено в организацията така, че да не заобикаля тези изисквания. Действащите групи в ОП – Пловдив ще бъдат анализирани и преценени в съответствие с актуалните правила на ПРБ за случайното разпределение, утвърдени със Заповед № РД-02-15/30.06.2026 г.

За всяко утвърдено направление ще се съпоставят съставът на групата, опитът и проведените обучения, наличният заместник при отсъствие и общата натовареност на включените прокурори. Ще се разграничат участието в група за разпределение и функциите на отговорник по надзор или тематично направление. Обменът на практика и методически материали ще се организира между няколко подготвени колеги, за да се запазят приемствеността и възможността за заместване, без работата по дадена материя да зависи от един прокурор.

След евентуално въвеждане на промени въздействието им ще се преглежда периодично. Оценката може да обхваща разпределението на делата и реалната натовареност, възможността за натрупване и споделяне на специализиран опит, участието в обучения и потребността от методическа подкрепа.

7. Поддържане и повишаване на качеството на прокурорските актове

7.1. Основа и цел

Данните за самата ОП – Пловдив показват подобрение през 2025 г. Върнатите дела намаляват от 23 през 2024 г. на 18 през 2025 г., или с 21,74%. По съпоставимия показател, използван в анализа и оценката на състоянието в част II, техният дял е 7,25% през 2023 г., 8,21% през 2024 г. и 7,11% през 2025 г. Тези резултати създават добра основа за последваща работа по ограничаване на предотвратимите процесуални пропуски и подобряване на подготовката на делата за съдебната фаза.

Управленската цел е постигнатото подобрение да бъде устойчиво. Това изисква мотивите на съдебните актове да се използват навреме за установяване на повтарящи се

затруднения, професионално обсъждане и предприемане на конкретни мерки. При оценката ще се отчитат сложността на производството, развитието на доказателствата и евентуалните различия в съдебната практика.

7.2. Правна и организационна основа

Конкретна основа са Указанията за подобряване работата на ПРБ по наказателно-съдебния надзор, утвърдени със Заповед № РД-02-29 от 15.12.2017 г., изменени и допълнени със Заповед № РД-02-07 от 20.03.2025 г.

Указанията вече предвиждат електронни регистри, анализ на причините за върнатите дела и влезлите в сила оправдателни присъди, запознаване на прокурорите с обобщените резултати и предприемане на организационни мерки. Следователно предложенията в концепцията стъпват върху съществуващата организация и развиват практическото използване на събираната информация.

За практическото изпълнение ще се използват вече изготвяните полугодишни анализи на върнатите дела и оправдателните присъди и годишният анализ по ЗОДОВ. От тях ще се извеждат конкретни въпроси за професионално обсъждане и обучение: повторяем пропуск, спорна правна квалификация, недостатъчна доказателствена обезпеченост или затруднение при формулирането на обвинението. При следващия анализ ще се проверява дали обсъденият проблем се повтаря и дали предприетата мярка е дала резултат.

7.3. Анализ на конкретните причини и проследяване на последващите действия

Ще се осигури последователно използване на информацията от действащите регистри и формите за анализ. За всеки относим съдебен акт се извежда конкретният процесуален или доказателствен въпрос, неговото значение за изхода на делото и възможните действия за преодоляване на установеното затруднение.

При върнатите дела особено внимание ще се обръща на:

- нарушенията, засегнали процесуалните права на участниците;
- пропуските при индивидуализиране и описание на обвинението;
- съответствието между фактическото изложение, правната квалификация и заключителната част на прокурорския акт;
- предпоставките за използване на съответния процесуален ред;
- изпълнението на съдебните указания и причините за евентуално повторно връщане.

Това са направления за проверка по конкретните дела. Наличието и разпространението им в ОП – Пловдив ще бъдат установени чрез самия анализ.

При влезлите в сила оправдателни актове ще се разграничават причините, свързани със събирането и оценката на доказателствата, правната квалификация, прокурорската дейност в съдебната фаза, нововъзникнали доказателствени обстоятелства или противоречиво тълкуване на закона.

По върнатите производства ще се проследява и последващото движение: какви действия са предприети, отстранено ли е установеното нарушение, кога делото е внесено отново и има ли повторно връщане по същата причина.

7.4. Текущи професионални обсъждания с конкретен резултат

Ще се поддържат редовни работни обсъждания на значимите съдебни актове в съответните специализирани групи, а при въпроси с общо значение – с целия прокурорски състав. При необходимост ще участват следователи и представители на другите разследващи органи, когато затруднението е възникнало при извършването на разследването.

Обсъждането завършва с приложим извод: какво да се промени в подготовката на делото, кои доказателства изискват по-ранна проверка, как да се формулира обвинението или по кой въпрос е нужна методическа помощ. При повтарящ се проблем ще се определя конкретна мярка и впоследствие ще се проверява дали тя е дала резултат.

Този подход ще позволи опитът от отделното производство да бъде използван навреме и от останалите колеги.

7.5. Обща база със съдебна практика и методически материали

Ще се организира поддържането на достъпна вътрешна база със съдебна практика и методически материали по основните направления на работа. Тя ще има два слоя: цялостен масив от съдебните актове по дела, внесени от ОП – Пловдив, и подбрани материали с методическо значение. Базата може да се изгради чрез наличната информационна среда и да се поддържа със съдействието на прокурорските помощници, под ръководството на определен заместник.

Първият слой ще включва постановените по дела на ОП – Пловдив съдебни решения, присъди и одобрени споразумения, с данни за правната квалификация, наложеното наказание и резултата пред инстанциите. Всеки съдебен акт ще бъде свързан със съответния обвинителен акт или предложение за споразумение, така че прокурорите да могат да ползват и тях като практически пример при подготовката на собствените си актове. Актовете ще се въвеждат при постъпването им, а данните ще се водят отделно за делата на ОП – Пловдив и отделно за делата на РП – Пловдив, по съгласуване с административния ръководител на районната прокуратура. Този масив ще служи като ориентир за практиката в района, включително при определянето на исканите наказания (т. 9.10), при спазване на изискванията за защита на личните данни, тайната на досъдебното производство и ограниченията за достъп.

За включените решения ще се посочват съдът, номерът и датата на акта, делото, разгледаният правен въпрос, съществения правен извод и връзка към пълния текст. Ще се отбелязват последващи законови изменения или съдебни актове, които променят приложимостта на извода.

Вторият слой ще включва относими решения по дела на ОП – Пловдив и РП – Пловдив, както и други съдебни актове, които показват устойчив подход, разрешават повтарящ се въпрос или съдържат полезни изводи за подготовката на прокурорските

актове. Подбраните материали ще бъдат систематизирани по престъпни състави и процесуални проблеми.

7.6. Активна методическа помощ от АП – Пловдив и ВКП

При съществени или повтарящи се затруднения ще се търси конкретна методическа помощ от АП – Пловдив и, по съответния ред, от компетентното направление във ВКП. Искането определя ясно въпроса, установените различия в практиката и вида на нужното съдействие. Тази мярка има пряка опора в Указанията за подобряване работата на ПРБ по наказателно-съдебния надзор: раздел I, т. 2, буква „в" предвижда методическа помощ от горестоящите прокуратури, а раздел VIII, т. 25.2 изрично допуска конкретна методическа помощ от прокурорите от отдел „Съдебен" при ВКП. Съдействието може да включва съвместни работни срещи, обсъждане на правни и доказателствени въпроси и тематични обучения. Методическото взаимодействие ще се осъществява при ясно разграничаване на консултативната подкрепа от процесуалните правомощия по конкретното производство.

7.7. Обучение, насочено към установените практически потребности

Темите за обучение ще се определят и според резултатите от анализа. При повтарящи се затруднения ще се търси съдействие от НИП, АП и ВКП за практически занятия, включително с участие на разследващи органи.

Полезни направления са формулирането на обвинението по сложни производства, анализът на финансови и електронни доказателства, използването на експертните заключения и подготовката за съдебната фаза. Придобитите знания ще се споделят вътре в специализираните групи чрез обсъждане на конкретни правни въпроси и актуализиране на общата база.

7.8. Проследяване на резултатите

Ефектът от мерките ще се оценява чрез броя и съпоставимия дял на върнатите дела, повторните връщания по еднакви причини, времето за отстраняване на нарушенията и развитието на установените проблеми след проведено обучение или оказана методическа помощ.

Оценката ще съчетава количествените показатели със съдържателен преглед на работата. Такъв подход е подкрепен и от Становище № 11/2016 г. на Консултативния съвет на европейските прокурори, което разглежда качеството и ефективността чрез съвкупност от количествени и качествени критерии.

Очакваният резултат е по-добра подготовка на прокурорските актове, ограничаване на повторяемите процесуални пропуски и по-пълно използване на професионалния опит в колектива.

8. По-активно противодействие на корупцията, организираната и финансовата престъпност

Противодействието на корупцията, организираната и финансовата престъпност е сред основните приоритети в работата на Окръжна прокуратура – Пловдив. Постигнатите резултати, натрупаният професионален опит и съществуващата

специализация създават основа за по-активна работа по установяване на престъпната дейност, навременното ѝ разследване и проследяването на придобитите от нея облаги.

След закриването на специализираните прокуратури през 2022 г. неприключилите производства бяха разпределени по компетентност между останалите прокуратури. Промените поставиха допълнителни задачи пред териториалните структури, включително нуждата от поддържане на специализирана подготовка и устойчиво взаимодействие с органите, работещи по тези направления. ОП – Пловдив ще използва пълноценно предоставените ѝ правомощия по делата, попадащи в нейната компетентност.

Изложените в аналитичната част данни за самата ОП – Пловдив за 2025 г. очертават следната картина:

Направление	**Наблюдавани ДП**	**Новообразувани ДП**	**Решени ДП**	**Внесени в съда**
Организирана престъпност	28	4	19	10
Корупционни престъпления	104	28	43	10
Изпиране на пари по чл. 253 НК	43	9	21	4
Данъчни престъпления по чл. 255 НК	322	51	112	9

Показателите отчитат различни движения на производствата през годината. Внесените в съда дела могат да са образувани през предходни периоди, поради което съотношението им към новообразуваните не представлява самостоятелен показател за ефективност.

Данните дават основание за задълбочен преглед на продължителността и резултатността на разследванията, източниците на първоначална информация и причините част от производствата да приключват без внасяне на обвинение. Особено внимание ще се отдели на престъпленията, при които установяването на извършителите зависи в значителна степен от активната работа на оперативните и контролните органи.

Основната цел е подобряване на разкриването и доказването на тези престъпления чрез активно взаимодействие, специализация, ранно изследване на финансовите им аспекти и последователно проследяване на резултатите.

8.1. Постоянно взаимодействие с оперативните и разследващите органи

Ще се поддържа активна комуникация с ОДМВР – Пловдив, компетентните структури на ДАНС, ГДБОП, ГД „Национална полиция“ и Комисията за противодействие на корупцията, съобразно правомощията на всяка институция.

Взаимодействието ще има конкретно съдържание:

- периодично обсъждане на установените престъпни прояви и затрудненията при разкриването им;
- навременно предоставяне и оценка на информацията, която може да има значение за започване на наказателно производство;
- насоки за нови проверки и разследвания;
- определяне на последващите действия, отговорните органи и сроковете за изпълнение;
- осигуряване на специализирана помощ при сложни финансови операции, електронни доказателства и международни връзки;
- проследяване на изпълнението на поетите организационни ангажименти.

Предвиждам провеждането на работни срещи най-малко веднъж на тримесечие, както и при нужда по конкретен случай. При обсъждане на висящо производство водещо значение ще има участието на наблюдаващия прокурор. Срещите завършват с ясно определени последващи задачи.

8.2. Подобряване на взаимодействието с контролните органи

Съществен източник на информация за данъчни, финансови и корупционни престъпления са проверките на НАП, Агенция „Митници“, АДФИ, Сметната палата и компетентните звена за вътрешен контрол.

Ще се анализира какви сигнали постъпват от тези органи, каква информация съдържат и какъв е резултатът от разглеждането им. Ограниченият брой сигнали от определена институция ще бъде повод за професионален диалог относно възможните причини, включително затруднения при разграничаването на административното нарушение от данните за престъпление.

Ще се работи за предоставяне на по-пълни и конкретни материали: установени факти, относими документи, данни за участващите лица, финансовите операции и настъпилите последици. Това може да ограничи необходимостта от многократно допълване на проверките и да подпомогне навременното прокурорско произнасяне.

Засилване на взаимодействието с НАП чрез Регионалния консултативен център

Ще се работи за по-активно използване на Регионалния консултативен център между Окръжна прокуратура – Пловдив и ТД на НАП – Пловдив, предвиден в Правилата за взаимодействие между ПРБ и НАП, утвърдени със Заповед № ЛС-4687/20.10.2014 г. на главния прокурор. Наред с редовните съвещания веднъж на два месеца по т. 16 ще се инициират допълнителни работни срещи според обема на нерешените въпроси, при необходимост и ежемесечно, след съгласуване с ръководството на ТД на НАП.

Приоритет ще бъдат практическите затруднения по конкретни данъчни и финансови производства, навременното предоставяне на документи, пълнотата на изпращаните сигнали и преодоляването на забавяния при възложени проверки и ревизии. Ще се използват възможностите по т. 18–21 от правилата за експертна и методическа помощ, включително при определяне на предмета и обхвата на нужните проверки и ревизии и при анализ на сложни схеми за избягване на данъчно облагане.

Срещите ще се подготвят с конкретни въпроси, поставени от наблюдаващите прокурори и органите по приходите, а договорените действия ще се документират с отговорни участници и срокове. При следващото обсъждане ще се проследява изпълнението им.

При нужда и по предвидения в т. 19 ред ще се привличат представители на МВР, Агенция „Митници", АДФИ и други компетентни институции. Целта е съществуващият механизъм да подпомага реално разследванията, навременното прокурорско произнасяне и качеството на работата по данъчните и финансовите престъпления.

Отделно внимание ще бъде обърнато на взаимодействието с:

- **Дирекция „Вътрешна сигурност" на МВР** – при данни за престъпления в рамките на нейната компетентност;
- **Инспекторатите на Агенция „Митници" и НАП** – във връзка с установени при вътрешния административен контрол данни за корупция и други престъпления;
- **НЗОК и РЗОК – Пловдив** — при данни за неправомерно отчитане и заплащане на медицински дейности и други посегателства върху здравноосигурителни средства;
- **Изпълнителна агенция „Медицински надзор"** — съобразно контролните ѝ функции относно лечебните заведения, медицинската дейност и определени изисквания към финансовата им дейност.

Работните обсъждания ще се организират и по конкретни сектори и механизми – обществени доставки, здравеопазване, разрешителна и контролна дейност. При относими сигнали ще се изследват действителното основание и изпълнение на консултантски договори, посреднически услуги, спонсорства и плащания към свързани дружества.

При сигнали за обществени поръчки ще се обръща внимание на повторяемостта на възлаганията, ограничената конкуренция, ролята на посредниците и подизпълнителите, действителното изпълнение на договорите и евентуалните връзки между получателите на плащания и лицата, участващи във вземането на решения. Тези обстоятелства ще насочват анализа и необходимостта от допълнителна информация, като преценката за наличие на престъпление ще се основава на конкретните факти.

Обратната връзка към сигнализиращите органи ще се осъществява по установения ред и в допустимия обем, включително чрез обобщено обсъждане на повтарящите се недостатъци в предоставяните материали.

Засилване на взаимодействието с АДФИ и Сметната палата при защитата на публичните средства

Специално внимание ще се обърне на взаимодействието с Агенцията за държавна финансова инспекция и Сметната палата по сигнали и производства, свързани с обществени поръчки, управление и разходване на публични средства, разпореждане с държавно и общинско имущество и други дейности с риск от финансови злоупотреби и корупция. Ще се използват възможностите на съответните споразумения с

прокуратурата за по-активен обмен на информация и преодоляване на практически затруднения.

След съгласуване с компетентните представители на двете институции ще се инициират периодични работни срещи, включително съвместни, когато предметът на обсъждането го налага. Честотата им ще се определя според обема и сложността на поставените въпроси. Срещите ще се подготвят с конкретен дневен ред, а договорените действия ще се документират и проследяват чрез определени лица за контакт.

При сигналите за обществени поръчки акцентът ще бъде върху пълнотата на предоставените материали и изясняването на целия процес – от подготовката и възлагането до действителното изпълнение, приемането и заплащането. Ще се обсъждат необходимостта от допълнителни документи и разяснения по констатациите, установените финансови последици и евентуалната повторяемост на сходни нарушения. Приоритет ще имат и затрудненията по стари производства, чието приключване зависи от получаване или допълване на материали от финансови инспекции и одити.

Взаимодействието ще включва обратна информация за резултатите от изпратените материали, обсъждане на повтарящи се пропуски в сигналите и съвместни практически обучения. Правната оценка за наличие на престъпление ще се извършва самостоятелно от наблюдаващия прокурор, при зачитане на независимостта и компетентността на контролните институции. Ефектът от мерките ще се проследява чрез пълнотата на постъпващите материали, необходимостта от повторното им допълване и времето за предоставяне на изисканата информация.

8.3. По-задълбочена работа по корупционните престъпления

При корупционните престъпления ще се извърши преглед на структурата на наблюдаваните и новообразуваните производства, включително разграничаване на случаите на активен и пасивен подкуп, търговия с влияние и престъпления по служба.

Особено внимание заслужава въпросът доколко се установяват престъпления, свързани с искане и получаване на неправомерна облага при упражняване на публични функции. Общият брой на корупционните производства не дава достатъчно ясна представа за резултатите по отделните състави и за институционалните области, в които са установени деянията.

При наличие на относими данни разследването ще обхваща механизма на вземане на решения, участието на посредници, свързаните лица и евентуалната повторяемост на поведението. Важни направления са обществените поръчки, разходването на публични средства и упражняването на разрешителни и контролни правомощия.

Разследващият орган ще се определя при стриктно спазване на подследствеността. В действащия чл. 194, ал. 6 НПК е предвидена специална компетентност на разследващите инспектори от Комисията за противодействие на корупцията за посочените там престъпления и лица, като в тази хипотеза е изключено прилагането на чл. 194, ал. 1, т. 4 НПК. Това ограничение ще се съобразява и при изпълнението на мерките за по-пълно използване на следствения капацитет.

8.4. Изследване на действителната дейност на организираните престъпни групи

По производствата за организирана престъпност анализът ще обхваща както доказването на участието и ръководенето на групата, така и конкретната престъпна дейност, заради която тя е създадена и функционира.

При прегледа на тези дела ще се отделя внимание на:

- предмета и продължителността на престъпната дейност;
- ролите на участниците и връзките между тях;
- конкретните престъпления, извършени в изпълнение на общата дейност;
- начина на финансиране и разпределяне на придобитите средства;
- използваните дружества, имущество, посредници и прикриващи дейности.

Този подход ще позволи по-ясна оценка на резултатите по чл. 321 НК и на връзката им с разследванията за наркотични вещества, данъчни престъпления, изпиране на пари и други престъпления, за които са събрани данни. При обобщения анализ ще се посочва и установеният предмет на дейност на съответните групи.

При значителен обем и сложност ще се използват възможностите за екипна работа и специализирана помощ, съчетани с конкретен план за действията и проследяване на изпълнението му.

8.5. Ранно изследване на финансовите аспекти и престъпните облаги

При производствата за корупция, организирана престъпност и данъчни престъпления финансовите аспекти се изследват още в началния етап. Навременното установяване на движението на средствата, придобитото имущество и лицата, които действително се ползват от него, има значение както за доказването на престъпната дейност, така и за обезпечаването на предвидените от закона имуществени последици.

Конкретна основа за този подход е Указанието за организацията на работата на ПРБ по преписки и досъдебни производства за изпиране на пари и финансиране на тероризъм, утвърдено със Заповед № РД-02-13/10.07.2023 г., в предоставената редакция след Заповед № РД-02-28/21.08.2025 г. Точка 24.1 предвижда изследване на придобитите престъпни облаги, включително при организирана престъпност, корупционно поведение и данъчни престъпления.

В изпълнение на този подход ще се осигурява:

- ранно събиране на относими сведения за банкови сметки, имущество, дружествени участия и финансови операции;
- навременно използване на разрешения достъп до регистри и изискване на информация от компетентните органи;
- конкретно формулиране на задачите към финансовите и счетоводните експертизи;
- ранна преценка за необходимост от международно правно сътрудничество;
- навременно обсъждане на основанията за обезпечаване.

Към картата на съответното производство ще се включва финансов раздел, съдържащ данни за предполагаемата облага и начина на предоставянето ѝ, участващите лица и дружества, установените плащания и имущество, действителните получатели и последващите действия. Когато обемът и характерът на информацията го налагат, ще се изготвя и схема на връзките между лицата, дружествата и финансовите операции. Разделът ще се актуализира при съществено нови данни.

При данни за изпиране на пари ще се преценява необходимостта от разследване и на това престъпление. Съгласно т. 13.1.1 и т. 16.1 от предоставената редакция на указанието предходното осъждане за предикатното престъпление не е задължителна предпоставка. Трябва да бъде доказан престъпният произход на имуществото и останалите съставомерни признаци на деянието.

Тези мерки ще бъдат свързани с предложения регистър на експертизите, индивидуалните планове по сложните производства и проследяването на забавените дела.

8.6. Задълбочаване на взаимодействието с Дирекция „Финансово разузнаване“ при ДАНС

Особено значение има активното взаимодействие с дирекция „Финансово разузнаване“ при ДАНС. Нейният информационен и аналитичен капацитет ще се използва навреме за изясняване на финансовите аспекти на престъпната дейност, движението на средствата, свързаните лица и дружества и крайните получатели на облагите.

В тази връзка ще се предприемат следните организационни мерки:

- ранна преценка по относимите производства за необходимостта от изискване по установения ред на наличната финансово-разузнавателна информация;
- конкретно формулиране на въпросите относно лица, дружества, операции и периоди съобразно установените по делото факти;
- работни обсъждания при сложни финансови схеми и международни парични потоци, при спазване на приложимия режим за обмен и защита на информацията;
- навременно използване на получените данни за планиране на доказателствените действия и преценка за обезпечаване;
- проследяване на изпратените искания и предоставяне на предвидената обратна информация за използването на данните и резултатите от проверките и разследванията.

Чл. 75 ЗМИП урежда предоставянето на информация от финансовото разузнаване на прокуратурата и обратната информация за нейното използване и резултатите. В т. 16.2 от посоченото указание за изпиране на пари също е предвидено изискване на наличната и относима към случая финансово-разузнавателна информация.

Необходимостта от съдействие и предприетите действия ще се отразяват във финансовия раздел на картата на производството. Получените данни ще се използват за насочване на разследването и събиране на относимите доказателства чрез съответните

процесуални способи. Административният ръководител ще подпомага преодоляването на организационните затруднения и поддържането на устойчива комуникация между институциите.

За финансовите аспекти ще се използва съществуващият Регионален координационен център по Споразумението за координация, сътрудничество и взаимодействие между ПРБ, МВР и ДАНС във връзка с разкриването и разследването на финансовите аспекти на престъпления, генериращи престъпни облаги, и на терористични престъпления. Представителите на ОП – Пловдив: прокурор и следовател, са определени със Заповед № ОП-76/02.06.2025 г. Чрез тях ще се поставят конкретни затруднения при проследяването на средства, установяването на свързани лица и дружества и навременното обезпечаване на имущество.

При необходимост от съвместна работа ще се уточняват задачата, необходимата информация, отговорната институция и срокът за обратна връзка. Ще се използва предвидената в споразумението възможност за съвместни екипи в рамките на правомощията на участващите органи. Получената финансова и оперативна информация ще се оценява за насочване на разследването, а доказателствата ще се събират и проверяват по приложимия процесуален ред, при спазване на ограниченията за достъп и предоставяне на информация. Координацията няма да замества процесуалните актове на компетентния прокурор и разследващ орган.

8.7. Специализация, екипна работа и активна методическа помощ

При затруднения по тези направления ще се използват възможностите за специализация на прокурорите и следователите, целево обучение и методическо съдействие от АП – Пловдив и ВКП.

При сложни корупционни и финансови производства ще се осигурява ранно професионално обсъждане с прокурор с подходяща специализация. То ще има конкретен предмет: доказателствени версии, нужна финансова и техническа помощ, последователност на действията и възможни пропуски. Когато се налага формално включване на втори прокурор, това ще се извършва по приложимия ред и при съобразяване на случайното разпределение.

По делата за изпиране на пари предоставеното указание съдържа изрична организационна основа: т. 5 предвижда активна методическа помощ от определените прокурори във ВКП, а т. 7.3 – обмен на мнения и обсъждания в националната мрежа, както и методическо съдействие при запитване или установена необходимост.

Тези възможности ще се използват навреме при сложни доказателствени въпроси, международни финансови операции, виртуални активи и противоречива съдебна практика. Искането за съдействие поставя конкретен въпрос и посочва нужната помощ.

Практическите изводи от обсъжданията и относимите съдебни решения ще се включват в предвидената в т. 7.5 вътрешна база със съдебна практика и методически материали при съобразяване на ограниченията за достъп.

8.8. Международен опит и приложими решения

Предложените мерки намират подкрепа в конкретни организационни практики и аналитични подходи, използвани или разработени в други европейски държави. Приложението им в ОП – Пловдив ще бъде съобразено с българската нормативна уредба, съществуващия капацитет и установените правила за работа.

Румъния – финансови профили и схеми на връзките. В отчета на Националната дирекция за борба с корупцията за 2025 г., раздел 6.11, е описана работата на специализирано бюро за финансови разследвания. То изготвя финансови профили, анализира парични потоци и крайни получатели, установява имущество и съставя схеми на връзките. За годината са отчетени 112 финансови профила и 266 схеми на връзките и географското разположение. Тези данни показват реално използване на подхода, без сами по себе си да доказват неговата ефективност. Този опит подкрепя предложението за финансов раздел към картата на сложното производство и за системно проследяване на връзките между участниците, финансовите операции и придобитото имущество.

Франция – работа по двойки и специализирана техническа подкрепа. В публикация на френското Министерство на правосъдието от 15.10.2024 г. е описана организацията на Националната финансова прокуратура. Магистратите работят по двойки по производствата, които водят, и получават подкрепа от специалисти по данъци, счетоводство, обществени поръчки, информационни технологии и обезпечаване и отнемане на имущество.

Приложимият организационен принцип е ранното съчетаване на правна, финансова и техническа подготовка. Той подкрепя предложените специализирани обсъждания, екипна работа по установения ред и навременно осигуряване на нужната експертна и методическа помощ.

Италия – анализ на съчетание от рискови признаци при обществените поръчки.

Изследване № 23/2024 на Звеното за финансово разузнаване при Банката на Италия предлага система от показатели за риск от корупция при обществените поръчки въз основа на публичните данни на Националния орган за противодействие на корупцията (ANAC) за тръжни процедури от 2018 г. до юни 2023 г. Показателите отразяват намалена прозрачност, ограничена конкуренция и по-често използване на дискреционни правомощия от възложителите и се комбинират в синтетичен показател, който отчита едновременната поява на тези белези. Той е сигнал за потенциална близост до корупционна среда, а не доказателство за престъпление. Моделът е аналитичен инструмент за оценка на риска. Този подход може да подпомогне съвместната работа с контролните органи при оценката и допълването на сигнали за обществени поръчки, включително чрез кратък списък с въпроси за установяване на конкретните факти.

Тези примери подкрепят секторните работни обсъждания, анализа на действителното основание на плащанията и активното взаимодействие с финансовото разузнаване. Правната оценка на конкретните отношения се извършва съобразно българския закон и установеното качество на участниците.

8.9. Проследяване на изпълнението и резултатите

В началния етап ще се организира тематичен преглед на производствата по тези направления, включително на старите и спрени дела, източниците на първоначалните сигнали и повтарящите се затруднения.

За определените като сложни или забавени производства ще се провежда тримесечно работно обсъждане с участието на наблюдаващия прокурор, съответния разследващ орган и при нужда – други компетентни участници. То ще завършва с кратко отразяване на:

- изпълнените и неизпълнените задачи;
- причините за забавяне;
- нужната експертна, техническа или методическа помощ;
- следващото действие, отговорния орган и срока за изпълнение.

При следващия преглед ще се проверява изпълнението на набелязаните задачи. Административният ръководител ще осигурява нужната организационна подкрепа, а процесуалните решения ще се постановяват от компетентния прокурор.

Обобщената оценка на резултатите ще обхваща:

- движението и продължителността на производствата, включително тези над три години;
- причините за спиране, прекратяване и продължително неприключване;
- навременността на експертизите, финансовите анализи и международната правна помощ;
- резултатите от сигналите на отделните контролни органи;
- използването на получената финансово-разузнавателна информация и предоставената обратна информация;
- внесените обвинения и последващите съдебни резултати;
- установените престъпни облаги, предприетото обезпечаване и окончателните имуществени последици.

Показателите ще се разглеждат съвместно със сложността на делата и качеството на постановените актове. Не се предвиждат предварително зададени квоти за образуване на производства или повдигане на обвинения.

Взаимодействието по престъпленията, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз, ще бъде развито в отделната точка за Европейската прокуратура, включително чрез навременно уведомяване и проследяване на изпратените материали.

9. По-ефективно противодействие на наркоразпространението с насочване към доставчиците, организаторите и финансирането на престъпната дейност

Противодействието на престъпленията с наркотични вещества е съществено направление в работата на прокуратурите в района на ОП – Пловдив. Постигнатите резултати създават основа за задълбочаване на разследванията и за по-пълно

установяване на връзките между непосредствените разпространители, доставчиците, организаторите и лицата, които финансират или се ползват от престъпната дейност.

Управленският акцент ще бъде върху последователното изследване на веригата на снабдяване и разпространение, установяването на индивидуалната роля на участниците и проследяването на придобитите средства. Това предполага активно прокурорско ръководство, устойчиво взаимодействие между компетентните органи и навременно използване на специализирана помощ.

9.1. Статистическа основа и необходимост от по-задълбочен анализ

Според данните, включени в аналитичната част на концепцията, регистрираните от ОДМВР – Пловдив престъпления, свързани с наркотични вещества и прекурсори, нарастват от 545 през 2024 г. на 738 през 2025 г. – увеличение с 35,4%. За 2025 г. е отчетена разкриваемост от 91%.

Отделно от полицейската регистрация, данните за дейността на самата ОП – Пловдив през 2025 г. са:

Показател	**Брой**
Наблюдавани досъдебни производства	195
Новообразувани досъдебни производства	123
Решени досъдебни производства	156
Внесени в съда дела	123
Прокурорски актове по внесените дела	124
От тях обвинителни актове	31
От тях предложения за споразумения	93

Предложенията за споразумения представляват 75% от посочените 124 прокурорски акта, а обвинителните актове – 25%. Броят на актовете се разглежда отделно от броя на делата.

Новообразуваните и внесените през годината производства също представляват различни годишни потоци.

Тези резултати показват значителен обем работа. За по-пълна оценка общите показатели ще бъдат допълнени с анализ на структурата на производствата: за държане, разпространение, производство, отглеждане на растения и организирана престъпна дейност. Ще се установи и доколко разследванията достигат до лицата, които организират снабдяването, разпределят функциите и получават основната част от приходите.

Високата обща разкриваемост и броят на приключените дела ще се разглеждат заедно с тези качествени характеристики. Самостоятелно те не дават достатъчно информация за обхвата на установените престъпни структури.

9.2. Ранно определяне на насоките за разследване

При наличие на данни за разпространение ще се насърчава още в началния етап да бъдат формулирани конкретни версии относно:

- източника и начина на придобиване на веществата;
- доставчиците и посредниците;
- продължителността и организацията на разпространението;
- местата за съхранение и използваните транспортни средства;
- начина на договаряне, плащане и отчитане на получените средства;
- възможните връзки с други лица и производства.

Обхватът на действията ще се съобразява с конкретните факти, относимостта на информацията и процесуалните възможности. При установени връзки ще се планират последващите действия, нужното съдействие и сроковете за изпълнение.

По сложните производства тези въпроси ще бъдат включвани в индивидуалния план за разследване. При работните обсъждания ще се проследява какво е установено за източника на снабдяване и организацията на дейността, кои версии са проверени и какви доказателствени празноти остават.

Когато са налице данни за организирана престъпна група, ще се изследват всички признаци на съответния състав и конкретната роля на всеки участник. Правната оценка ще се основава на събраните доказателства за организацията и дейността на групата.

9.3. Координация между ОП, РП и компетентните структури на МВР

Особено значение има взаимодействието между ОП – Пловдив и РП – Пловдив с териториалните ѝ отделения. Информацията по отделни производства може да съдържа връзки към общ доставчик, посредник, място за съхранение или организация на разпространението.

В рамките на установените правила за достъп и обмен на информация ще се организира целево съпоставяне на относими данни по свързани случаи. При установено съвпадение наблюдаващите прокурори ще обсъждат необходимостта от координирани действия, обмен на материали, изпращане по компетентност или обединяване на производства при законовите предпоставки.

Взаимодействието с ОДМВР – Пловдив, ГДБОП, ГД „Национална полиция“ и при нужда с митническите органи ще се съсредоточи върху:

- разграничаване на отделните нива на снабдяване и разпространение;
- установяване на връзки между привидно самостоятелни случаи;
- навременно предоставяне на относима информация;
- осигуряване на нужната специализирана и техническа помощ;
- координиране на действията по свързани производства.

Това направление ще бъде включвано в периодичните работни срещи, предвидени в концепцията, а при нужда ще се провеждат отделни обсъждания.

Съвместна заповед на ПРБ № 63/11.08.2023 г. и на МВР № 8121з-1256/11.08.2023 г. предвижда специализирано междуведомствено подпомагане на разследвания, включително за производство и разпространение на наркотични вещества. Тя е организационен пример за съчетаване на прокурорския, оперативния и разследващия капацитет. Конкретните действия ще се съобразяват с актуалните актове за взаимодействие и с компетентността на участващите органи.

9.4. Специализация и екипна работа по сложните производства

При производства с множество участници, продължителна дейност, значителен обем електронни доказателства или международни връзки ще се прави ранна оценка на необходимия ресурс.

В зависимост от случая ще се обсъждат:

- възлагане на разследването на следовател при законовите предпоставки и съобразно подследствеността;
- участие на повече от един разследващ орган по установения ред;
- специализирано обсъждане с друг прокурор;
- методическа помощ от АП – Пловдив и ВКП;
- осигуряване на техническо и аналитично съдействие от компетентните структури.

Задачите ще се разпределят конкретно, с определени отговорности и последователност на изпълнението. При преценката за нуждата от допълнителен ресурс административният ръководител ще отчита фактическата и правната сложност и действителната текуща натовареност на прокурорите и разследващите органи.

9.5. По-пълно използване на електронните доказателства и навременно експертно обезпечаване

Комуникацията между участниците и данните за договаряне, доставки и плащания могат да имат съществено значение за установяване на организацията на разпространението. По относимите производства ще се осигурява навременно събиране, запазване и анализ на електронните доказателства по предвидения процесуален ред.

При възлагане на техническо изследване или експертиза задачите се насочват към конкретни въпроси по делото: комуникационни връзки, периоди на дейност, отделни доставки, плащания и индивидуални роли. Анализът ще обхваща относимата информация и ще се съпоставя с останалите доказателства. Ще се следи и навременността на химическите и другите нужни експертизи. При нови или трудно идентифицируеми вещества ще се търси подходящият експертен капацитет и ще се формулират ясни задачи относно състава и характеристиките им. Проследяването на възлагането и изпълнението ще се осъществява чрез предвидения регистър на експертизите.

9.6. Изследване на финансовите потоци и престъпните облаги

При данни за организирано или продължително разпространение финансовите аспекти ще се изследват от началния етап. Ще се установяват начинът на финансиране на доставките, движението на приходите и лицата, които действително се ползват от тях.

Съобразно конкретните факти ще се събират относими данни за плащания, парични преводи, имущество, дружествени участия и използвани посредници. Ще се преценява необходимостта от съдействие от дирекция „Финансово разузнаване“ при ДАНС и от международно сътрудничество.

При наличие на законовите основания навреме ще се предприемат действия за обезпечаване и за разследване на евентуално изпиране на пари. Тази дейност ще се свърже с финансовия раздел на картата на сложното производство и с мерките по точка 8.

Проследяването на финансовите аспекти по делата за наркотични вещества ще се организира и в съответствие с чл. 10 от споразумението между ПРБ, МВР и ДАНС. При производства за организирано разпространение, производство или доставки ще се използва и съдействието чрез Регионалния координационен център за установяване на финансирането, плащанията и придобитите активи. Обемът на конкретните задачи и участието на отделните органи ще се съобразяват с установените данни и компетентността им, така че финансовото направление да подпомага разкриването на цялостната престъпна дейност.

9.7. Съчетаване на срочното приключване с изследването на по-широката престъпна дейност

Споразуменията имат значение за бързото решаване на делата и процесуалната икономия. При производства с данни за по-широка престъпна дейност преценката за приключване ще обхваща и необходимостта от последващо разследване спрямо други участници и свързани престъпления. При наличие на законовите предпоставки ще се използват възможностите за отделяне на материали, така че установените връзки да получат нужното процесуално развитие. Когато материали бъдат отделени или изпратени по компетентност, ще се проследява получаването им и ще се поддържа нужната координация между наблюдаващите прокурори.

9.8. Проследяване на изпълнението и оценка на резултатите

В началния етап ще се извърши тематичен анализ на структурата на производствата и на използваните подходи за установяване на доставчиците, организаторите и престъпните приходи.

При периодичните обсъждания на сложните и свързаните дела ще се отчитат конкретните действия, резултатите от тях и оставащите затруднения.

Обобщената оценка ще включва:

- структурата на производствата по вид престъпна дейност;
- установените връзки между отделни случаи и последвалото им процесуално развитие;

- повдигнатите обвинения според индивидуалната роля на участниците и последващите съдебни резултати;
- изследването на източниците на снабдяване и финансиране;
- установените престъпни облаги, предприетото обезпечаване и окончателните имуществени последици;
- навременността на експертизите и анализа на електронните доказателства;
- резултатите от международното сътрудничество;
- установените случаи на въвличане на непълнолетни и предприетите действия по компетентност.

Оценката ще отчита сложността, продължителността и качеството на разследванията.

9.9. Особено внимание към синтетичните наркотични вещества и фентанила

Специално внимание ще се отделя на противодействието на незаконното производство, доставките и разпространението на синтетични наркотични вещества, с приоритет върху фентанила, неговите производни и другите силнодействащи синтетични опиоиди. Високият риск от тежки и фатални интоксикации, включително при много малки дози и при наличие на веществата в продукти с подвеждащо представен състав, изисква навременно установяване и координирана реакция.

В тази връзка ще се предприемат следните мерки:

- Ранно изследване на източника на снабдяване — производители, доставчици, посредници, места за съхранение и връзки между отделни случаи.
- Активна координация с компетентните структури на МВР и митническите органи за установяване на производството, каналите за доставка и евентуалните международни връзки.
- Навременно химическо и токсикологично изследване, с конкретни задачи за идентифициране на веществата и съпоставяне на резултатите по свързани производства.
- Взаимодействие със съдебномедицинските и токсикологичните структури при тежки интоксикации и смъртни случаи за навременно получаване на относимите данни и установяване на евентуални връзки с конкретни доставки.
- Изследване на финансовите потоци и организиращите лица, включително чрез съдействие от финансовото разузнаване при законовите предпоставки.

При смъртен случай разследването ще изяснява вида и произхода на веществото, начина на предоставянето му, участващите лица и причинната връзка за правилната правна оценка на установеното поведение.

9.10. База данни със съдебна практика по споразуменията и наказанията по делата за престъпления с наркотични вещества

По тези производства значителен дял имат предложенията за споразумения, което прави полезна систематизираната информация за практиката по прилагането на този

институт. През 2025 г. самата ОП – Пловдив е внесла 93 предложения за споразумения, представляващи 75% от отчетените 124 прокурорски акта по делата за наркотични вещества.

Предвиждам изграждането, като част от общата вътрешна база по т. 7.5, на база данни със съдебната практика по споразуменията и присъдите по делата за наркотични вещества в района за периода 2023–2025 г., заедно с относимата актуална практика на висшите съдилища. Данните ще се водят отделно за практиката по делата на ОП – Пловдив и отделно за тази по делата на РП – Пловдив, по съгласуване с административния ръководител на районната прокуратура. Целта е базата да служи като информационен ориентир за наказанията, които се налагат в региона по сходни случаи, и да се ползва от наблюдаващите прокурори при определянето на наказанията и при формулирането на искания за наказания, включително при прилагането на института на споразумението. Тя не е оценка на отделни актове и не обвързва индивидуалната преценка на прокурора.

Съдържание на базата данни

За всеки случай в базата ще се отразяват следните обстоятелства:

- правната квалификация, формата и продължителността на престъпната дейност;
- видът, количеството, стойността и относимите експертни характеристики на веществата;
- ролята на лицето – непосредствен разпространител, доставчик, посредник, организатор или друг участник;
- данните за доставки и разпространение на едро, организираност и въвличане на непълнолетни;
- съдебното минало и установените смекчаващи и отегчаващи обстоятелства;
- договорените и одобрените от съда наказания, включително размерът на лишаването от свобода, глобата, условното осъждане и изпитателният срок;
- приложението на чл. 55 НК във връзка с чл. 381, ал. 4 НПК;
- предложените от съда промени в споразуменията и случаите на отказ за одобряване.

Ще се има предвид, че чл. 381, ал. 4 НПК допуска определяне на наказание при условията на чл. 55 НК и без наличие на изключителни или многобройни смекчаващи обстоятелства.

Съпоставка със съдебната практика

Практиката ще се систематизира отделно за ОП – Пловдив и за РП – Пловдив, като данните ще могат да се съпоставят помежду си. Ще се съпоставят наказанията по одобрените споразумения с тези по присъдите, постановени по общия ред и при съкратено съдебно следствие. Водещо място ще има практиката на Окръжен съд – Пловдив, Апелативен съд – Пловдив и относимите решения на ВКС.

Съпоставката ще се извършва между сходни случаи, при отчитане на правната квалификация, количествата, индивидуалната роля, съдебното минало и останалите съществени обстоятелства. Ще се разграничава и влиянието на процесуалния ред, включително приложението на чл. 58а НК при съкратено съдебно следствие.

Отделно ще се анализират делата за държане, държане с цел разпространение, непосредствено разпространение, доставки на едро и организирана престъпна дейност. Производствата срещу непълнолетни ще бъдат разглеждани самостоятелно съобразно приложимия за тях режим.

Условното осъждане в съдебната практика

Отделно ще бъде проучена практиката по условното осъждане, особено по делата с големи и особено големи количества, доставки на едро, продължителна дейност и значима роля в разпространението.

Ще се проследи как съдилищата прилагат както формалните предпоставки по чл. 66 НК, така и индивидуалната преценка дали целите на наказанието могат да бъдат постигнати без ефективно изтърпяване. Видът и количеството на веществата ще се разглеждат заедно с останалите обстоятелства по делото и данните за дееца.

Отделно ще се проследи практиката по делата с фентанил и други силнодействащи синтетични опиоиди, като конкретната опасност се изяснява чрез доказателствата и относимите експертни заключения. Съдебната практика ще се разглежда във връзка с поправителните и предупредителните цели на наказанието по чл. 36 НК.

Обсъждане и използване на резултатите

Базата данни ще се актуализира периодично, а обобщените ѝ данни ще бъдат представяни на събрание на прокурорите от ОП – Пловдив и, по съгласуване с районния административен ръководител, на РП – Пловдив, с възможност за методическо съдействие от АП – Пловдив и ВКП.

Ще се обсъдят наблюдаваните различия в практиката и възможните причини за тях. Обобщението на практиката и съществените изводи ще бъдат включени във вътрешната база със съдебни решения и методически материали.

Така наблюдаващият прокурор ще разполага с по-пълна информация за практиката по съпоставими случаи, която да ползва като ориентир при определянето на наказанията и при исканията за наказания. Изводите ще имат подпомагащо значение при преценката по конкретното производство, при запазване на индивидуалната му преценка и на правомощията на съда.

Връзка с разследването на доставчиците и организаторите

Срочното решаване на делата ще се съчетава с последователното изследване на източниците на снабдяване, доставките на едро и организиращите лица, включително тези, които въвличат млади хора в престъпната дейност.

При наличие на законовите предпоставки ще се използват възможностите за отделяне на материали и продължаване на разследването спрямо други участници или

свързани престъпления. Ще се проследява получаването на изпратените материали и ще се поддържа нужната координация между наблюдаващите прокурори.

10. Активна координация, взаимодействие и методическа подкрепа при осъществяване на прокурорската дейност

Професионалният опит на прокурорите и следователите в Окръжна прокуратура – Пловдив представлява добра основа за развитие на последователно взаимодействие както в самия колектив, така и с Районна прокуратура – Пловдив, Апелативна прокуратура – Пловдив и компетентните отдели на Върховната касационна прокуратура.

Предложените мерки за ускоряване на старите производства, подобряване на организацията на експертизите, балансиране на натовареността и повишаване на качеството на прокурорските актове изискват навременна професионална и организационна подкрепа. Част от затрудненията могат да бъдат преодолени чрез обсъждане между колеги с различен практически опит, а други предполагат съдействие от по-горестояща прокуратура или решение на национално равнище.

Целта е да се изгради устойчива организация, при която възникналият проблем се установява навреме, насочва се към компетентните колеги или институции и се проследява предприетото решение. Водеща ще бъде активната роля на административния ръководител за осигуряване на нужната подкрепа при ясно запазване на компетентността и отговорността на наблюдаващия прокурор.

При производства със значителна фактическа и правна сложност методическата помощ се използва още при възникване на съществено затруднение в разследването. Нуждата от такава помощ може да бъде установена от наблюдаващия прокурор, при обсъждане в специализираната група или при прегледа на движението на старите и сложните дела.

Особено внимание ще се обръща на случаи, при които:

- съществува сложен или спорен въпрос относно правната квалификация и приложимата съдебна практика;
- разследването продължително не преодолява конкретна доказателствена трудност;
- налага се съчетаване на финансово разследване, експертни знания и анализ на значителен обем електронни доказателства;
- установени са повтарящи се затруднения по сходни производства;
- възниква въпрос за компетентността или за взаимодействието с друг национален или европейски орган.

За осигуряване на помощта ще се използва редът за мотивирано писмено искане от наблюдаващия прокурор до непосредствено по-горестоящата прокуратура и/или компетентен отдел на ВКП според установената специализация. Този ред е изрично посочен в т. 15.2 от Заповед № РД-02-16/21.07.2023 г.

Като административен ръководител ще съдействам за навременното поставяне на въпроса, за ясното определяне на нужната помощ и за осъществяването на работната комуникация. Искането съдържа кратко изложение на относимите факти, етапа на

производството, конкретното затруднение, вече предприетите действия и въпросите, по които се търси съдействие.

Според характера на проблема помощта може да се изразява в писмено становище, предоставяне на относима практика, професионално обсъждане или съдействие за координация с друга компетентна структура. След получаването ѝ наблюдаващият прокурор ще преценява нужните процесуални действия, а административният ръководител ще проследява преодоляването на организационните препятствия.

Когато помощта е поискана по старо или сложно производство, съществените резултати от нея ще се отразяват в предложената индивидуална карта на делото: поставен въпрос, получено съдействие, последващи действия и дата за преглед на напредъка.

10.1. Практическо взаимодействие между ОП – Пловдив, РП – Пловдив и Апелативна прокуратура – Пловдив

Ще насърчавам професионалното взаимодействие между прокурорите от различните нива чрез обсъждания по конкретни правни и организационни затруднения, споделяне на опит и съвместен анализ на повтарящи се проблеми.

В отношенията с Районна прокуратура – Пловдив и нейните териториални отделения тази дейност ще обхваща преди всичко:

- продължителните проверки и досъдебни производства;
- затрудненията при възлагане и изпълнение на експертизите;
- причините за връщане на дела и възможностите за навременно предотвратяване на сходни нарушения;
- сложните финансови, данъчни и компютърни престъпления;
- производствата за престъпления, извършени от непълнолетни, и въпросите по прилагането на чл. 61 НК;
- производствата, свързани с домашно насилие.

В началото ще бъде установено какви форми на мониторинг и методическа подкрепа вече се прилагат, за да се надгради съществуващата организация. Темите за последващи обсъждания ще се определят според реалните затруднения, установени при работата по делата и при анализа на резултатите.

Ще предложа на Апелативна прокуратура – Пловдив провеждането на работни обсъждания по въпроси, които надхвърлят възможностите на отделната прокуратура или предполагат съпоставка с практиката в други съдебни райони. Натрупаният опит на прокурорите от апелативното ниво и постоянният им директен досег до практиката в апелативния район може да подпомогне навременното изясняване на сложни правни въпроси и подготовката на последващата работа по делото.

Обсъжданията ще завършват с ясно определяне на нужното съдействие, отговорните за организационните действия лица и начина за проследяване на резултата.

10.2. Координация с разследващите и контролните органи

Предвиденото в отделните направления взаимодействие с разследващите и контролните органи ще бъде подкрепено с последователна организация за обмен на информация и отстраняване на практически затруднения.

Работните срещи ще се насочват към конкретни въпроси: качеството и пълнотата на постъпващите материали, навременното предоставяне на документи, изпълнението на възложени проверки, нуждата от специализирани знания и забавянето на определени действия.

При сложни производства ще се обсъждат възможностите за осигуряване на нужния разследващ капацитет, участие на специалисти и координирано изпълнение на действията. Съществените организационни договорености ще се документират с определени отговорности и срокове за изпълнение в рамките на компетентността на съответните органи.

Взаимодействието по финансовите аспекти ще се включи в работния календар чрез представителите по Заповед № ОП-76/02.06.2025 г. Ще се осигурява осъществяване на предвидените в чл. 7 от споразумението срещи на Регионалния координационен център поне два пъти годишно и на годишния доклад до Националния координационен център не по-късно от 31 януари на следващата година. При нужда ще се инициират и допълнителни срещи. При подготовката им ще се проследяват нерешените въпроси и изпълнението на договорените задачи, за да се осигури постоянна обратна връзка между прокуратурата, МВР и ДАНС.

Установените повтарящи се препятствия ще се обобщават и при нужда ще се поставят пред по-горестоящите прокуратури и съответните институции с конкретни предложения за преодоляването им.

10.3. Взаимодействие с Европейската прокуратура и проследяване на изпратените материали

Самостоятелно внимание ще бъде отделено на престъпленията против финансовите интереси на Европейския съюз и на навременното взаимодействие с Европейската прокуратура.

При наличие на данни за престъпление, по отношение на което тя би могла да упражни компетентност, ще се осигурява навременна преценка и уведомяване по приложимия ред. Ще се разграничават уведомяването с доклад, решението за упражняване на компетентност и последващото изпращане на материалите. Тези действия са уредени в чл. 24–27 от Регламент (ЕС) 2017/1939.

Предлагам въвеждане на отделен регистър за проследяване на уведомяванията и изпратените по компетентност преписки и досъдебни производства, съобразен със съществуващите деловодни правила и информационни системи.

В него ще се отразяват данните за:

- номера на преписката или производството и наблюдаващия прокурор;

- датата и предмета на уведомяването, изпратения доклад и потвърждението за получаването му;
- предоставения от Европейската прокуратура референтен номер и служебен контакт, когато такива са съобщени;
- поисканата допълнителна информация и изпълнението на искането;
- полученото решение относно компетентността, последващото изпращане или връщане на материалите и последващите действия на националната прокуратура.

Ще се извършва периодичен преглед, по правило ежемесечно, а според състоянието на случая – през един–два месеца, на случаите без изяснен статус. При нужда ще се изисква информация по установения ред за получаването и регистрацията на доклада, необходимостта от допълване и наличието на решение относно компетентността.

Тази периодичност е предложение за местна организация. При вече започнало национално разследване приложимият срок по чл. 27, параграф 1 се проследява отделно: решението за изземване се взема до пет дни след получаване на цялата необходима информация, с възможност за мотивирано удължаване с най-много още пет дни. При липса на дължимото уведомяване ще се предприема навременна комуникация.

Взаимодействието ще се осъществява при зачитане на независимостта на Европейската прокуратура. Проследяването ще обхваща изпълнението на задълженията на националната прокуратура и изясняването на компетентността. След поемане на случая съдействието ще продължава в допустимите форми съобразно конкретните искания и Регламента.

10.4. Активна комуникация с ВКП и ВСС за решения извън местната компетентност

Част от мерките в концепцията предполагат национална организация, техническо осигуряване или промени във вътрешните правила. За тях ще бъдат изготвяни мотивирани предложения до компетентните структури на ВКП и ВСС.

Това се отнася преди всичко до усъвършенстването на системите за следене на срокове, проследяването на експертизите, достъпа до дигитализирани материали, подпомагането на прокурорската работа със специализиран софтуер и правен изкуствен интелект, както и до нужните кадрови и организационни решения.

Всяко предложение ще съдържа описание на установения проблем, относимите данни, приложимата уредба, предложеното решение, нужния ресурс и очаквания практически резултат. При подходящи условия ще се предлага ограничено пилотно прилагане и последваща оценка.

Административният ръководител ще проследява разглеждането на предложенията, ще предоставя допълнителна обосновка и ще поддържа работна комуникация за възможните решения. Подробните мерки за дигитализация и използване на изкуствен интелект са предмет на следващата точка.

10.5. Организация и оценка на резултатите

При въвеждането на мерките ще бъдат определени отговорностите за координация по отделните направления, като се използват съществуващото разпределение на функциите и наличните информационни средства.

На тримесечие ще се обсъждат нерешените организационни въпроси и резултатите от предоставеното съдействие. Оценката ще отчита преодоляването на конкретни затруднения, движението на подпомогнатите стари и сложни производства, отстраняването на повтарящи се пропуски и изясняването на случаите с неустановена компетентност.

За всяка по-съществена предприета мярка ще се проследява връзката между установения проблем, оказаната помощ и настъпилия резултат. Така професионалният опит и институционалното взаимодействие ще се превърнат в практическа подкрепа за ежедневната работа на прокурорите и следователите.

11. Дигитализация, специализиран софтуер и използване на изкуствен интелект за подпомагане на прокурорската и деловодната работа

Нарастващият обем информация по наказателните производства и значението на електронните доказателства изискват последователно развитие на техническите средства за работа. Особено при сложните финансови, данъчни, корупционни и организирани престъпления качественото ръководство на разследването предполага възможност за своевременно запознаване с материалите, съпоставяне на информацията и проследяване на необходимите действия.

Мерките за дигитализация ще бъдат насочени към конкретни практически потребности: достъп до съществените доказателствени материали, автоматизирано проследяване на сроковете, работа с електронни доказателства, намаляване на повтарящите се технически операции и подпомагане на правното проучване. Основната цел е прокурорът да разполага своевременно с необходимата информация и с повече време за нейния професионален анализ.

Внедряването ще се извършва поетапно, при взаимодействие с компетентните структури на ВКП и ВСС, съобразяване с националните информационни системи и запазване на личната отговорност на магистрата. Предложенията, които надхвърлят правомощията на административния ръководител или изискват национален ресурс, ще бъдат отправяни към ВКП и ВСС.

11.1. Организация, отговорност и първоначален преглед

С отделна заповед ще определя отговорник по дигитализацията и информационната сигурност и работна група от прокурор, следовател от Окръжния следствен отдел, представител на деловодството, системния администратор и лицето, отговорно за защитата на личните данни. Групата ще осигурява единна организация, ще събира предложенията на колегите и ще докладва на административния ръководител.

Първата ѝ задача е опис на наличния софтуер, правата за достъп, свързаните системи и установените пропуски. Преди искане на нов продукт ще се проверява кои

функции могат да се осъществят чрез настройки, налични модули или съгласувана връзка между системите.

Едновременно ще се измери изходното състояние, спрямо което ще се оценяват последващите мерки: времето за намиране на необходим документ по производство, времето за подготовка на справка или кореспонденция и случаите на късно докладвани срокове. Конкретни целеви стойности ще се определят след това измерване, а не предварително.

11.2. Дигитализиране на съществените материали по делата и осигуряване на постоянен служебен достъп

Приоритет ще бъде създаването на организация, чрез която наблюдаващият прокурор да има защитен достъп до основните материали по производството независимо дали хартиеното дело се намира при разследващия орган, при вещо лице или в съда. За целта ще бъде предложено поетапно изграждане или използване на институционално одобрено електронно пространство, свързано с идентификаторите на съответното производство.

Първоначално дигитализацията ще обхваща материалите с най-голямо значение за ръководството на разследването:

- експертните заключения и относимите приложения към тях;
- протоколите за съществени действия по разследването;
- финансовите, счетоводните, банковите, данъчните и други документи, необходими за анализа;
- получените материали по международното сътрудничество.

Обхватът ще се определя според потребностите на конкретното производство. Наличните електронни оригинали ще се запазват в подходящ формат с данните за произхода им, а сканираните документи ще преминават проверка за пълнота и четливост. Материалите ще бъдат подредени по единни правила – вид на документа, дата, том и лист от делото, когато са приложими. Оптичното разпознаване на текста ще позволява търсене по имена, дати, суми и други признаци, а за всяка намерена информация ще има връзка към съответния документ. Електронните работни копия ще подпомагат запознаването и анализа при запазване на изискванията за процесуално оформяне, съхраняване и използване на доказателствата.

Ще продължат усилията за осигуряване на защитен отдалечен достъп чрез разрешени служебни средства и индивидуални права, така че прокурорът да може своевременно да подготви указания, да провери експертно заключение или да се подготви за съдебно заседание, без работата му да зависи изцяло от физическото местонахождение на делото.

Единен портал за електронно правосъдие (ЕПЕП)

В ОП–Пловдив е предоставена възможност на прокурорите да преглеждат съдебните дела и постъпващите по тях документи. Следващата стъпка е разширяване на практическото използване на портала с електронно подаване на документи, подписани с

квалифициран електронен подпис, съобразно приложимия процесуален ред и поддържаните за съответните производства функции.

С компетентните звена на ВСС и ПРБ и със съответните съдилища ще се установи какво конкретно препятства подаването от ОП–Пловдив – предоставените права, организацията на работа, настройките или техническа необходимост. На тази основа ще се уточнят служебните профили, правата за достъп, използването на КЕП и разпределението на задачите между прокурора, деловодството и системния администратор. Целта е работеща последователност от подготовката и подписването на документа до потвърждаването на получаването му в съда.

Електронното подаване ще включва проверка на адресата и номера на делото, пълнота на приложенията, съхраняване на потвърждението за получаване и отразяване в деловодната система. При неуспешно подаване определен служител ще реагира незабавно и ще уведомява прокурора с оглед спазване на процесуалния срок. Първоначално ще се работи с ограничен кръг подходящи документи, след което обхватът ще се разширява. Прокурорите и служителите ще преминат практическо обучение, а напредъкът ще се отчита чрез броя на осигурените работещи профили, действително използваните функции и успешно получените от съда документи. Достъпът за преглед и възможността за електронно подаване ще се проследяват отделно.

11.3. Автоматизирано проследяване на сроковете, своевременен доклад и управленска справка

Предвидените в първата точка мерки за срочност ще бъдат подкрепени с техническо решение, което извежда предстоящите срокове пред наблюдаващия прокурор и съответното деловодство. Ще бъде извършен преглед на наличните възможности на информационните системи и на необходимите допълнения. Основните изисквания са:

- въвеждане и актуализиране на началната и крайната дата, основанието за срока и неговото продължаване;
- автоматично предварително уведомяване на наблюдаващия прокурор и определения служител;
- електронно насочване за доклад на съответните материали;
- отразяване на предприетото действие и последващата дата за проверка;
- обобщена справка за предстоящите, застрашените и изтеклите срокове.

Като първоначални организационни интервали предлагам уведомяване седем дни преди изтичане на сроковете по проверки и четиринадесет дни преди изтичане на сроковете за разследване, с възможност за настройване според вида и продължителността на срока. Това са предварителни напомняния; приложимите законови срокове се запазват. Уведомяването трябва да дава възможност за непосредствено действие – изискване на материалите, проверка на изпълнението, подготовка на необходимото произнасяне или предприемане на друга законосъобразна мярка.

При липса на достатъчни технически възможности ще се използва организирано уведомяване чрез одобрена служебна електронна поща и своевременно докладване на материалите. Административният ръководител ще получава информация за случаите, изискващи организационна намеса.

Проследяването ще се свърже с регистъра на експертизите и картите на старите и сложните дела, така че да се виждат и конкретните действия или външни отговори, от които зависи напредъкът. Техническото задание ще стъпи на използваните УИС на ПРБ и ЦИССС и на наличните възможности за извличане на служебни справки. Регистърът на експертизите, картите на старите дела и известията за срокове ще използват общия идентификатор на производството и ясно определен източник на данни, за да се ограничи повторното им ръчно въвеждане.

На тази основа ще се изготвя месечна управленска справка за предстоящите, застрашените и изтеклите срокове, за натовареността и за експертизите, извличана от наличните системи без нов продукт. Тя ще подпомага организационните решения по мерки 1, 4 и 5.

11.4. Електронни доказателства и проверка на автентичността на цифровите материали

Работата с електронни доказателства е част от ежедневието при финансовите, корупционните, организираните и наркотичните престъпления. Регламент (ЕС) 2023/1543 за европейските заповеди за предоставяне и запазване на електронни доказателства в наказателното производство се прилага от 18 август 2026 г. По наличните публични данни към лятото на 2026 г. децентрализираната информационна система към него все още се разработва. Актуалното състояние и националното изпълнение, включително на съпътстващата Директива (ЕС) 2023/1544, ще бъдат изяснени с ВСС, ВКП и Министерството на правосъдието.

Ще предложа вътрешна процедура за подготовка и проследяване на такива заповеди, съобразена с националната уредба и указанията на ВКП: кой подготвя искането, как се проверяват условията за издаването му и как то се съгласува, как се следят срокът за изпълнение и получаването на отговор, как се съхраняват получените данни и как се вписват в производството. Наблюдаващите прокурори и следователите ще бъдат обучени за работа с този инструмент.

Приложението му е от значение при мерки 8, 9 и 10, когато данни от електронни комуникации, платформи и доставчици на услуги са необходими за доказване на корупционни, организирани, финансови и наркотични престъпления. Своевременното запазване на данните от доставчиците е практическа предпоставка за последващото им използване като доказателства.

Проверка на автентичността на цифровите материали

Изкуствено генерираните или променени изображения, глас и видео могат да бъдат използвани като инструмент на престъпна дейност и да поставят под съмнение достоверността на цифровите материали. Ще предложа процедура, при която:

- се запазват оригиналните файлове заедно с метаданните и данните за произхода им;
- се документира веригата на съхранение на материала;
- при съмнение за манипулирано съдържание компетентните експертни звена се сезират своевременно, преди материалът да бъде използван като основа за процесуално решение.

11.5. Подпомагане на деловодната работа и служебната кореспонденция

Ще бъдат проучени възможностите за автоматизирано попълване на утвърдени образци на писма, искания, уведомления и справки с вече въведените данни за производството. Практическото приложение включва извличане на номера на преписката, адресата, относимите дати и предходната кореспонденция; подготовка на проект; проверка и одобряване от компетентното лице; регистриране и изпращане по разрешения ред; проследяване на получаването и очаквания отговор.

По този начин ще се намали многократното ръчно въвеждане на еднаква информация и рискът от технически грешки. За стандартните операции ще се използват подходящи шаблони и софтуерна автоматизация. Възможностите на генеративния ИИ ще се оценяват за задачите, при които обработването на текст и контекст носи допълнителна практическа полза, при спазване на правилата по т. 11.9.

11.6. Специализиран правен изкуствен интелект и база със съдебна практика

Ще предложа осигуряване на достъп до специализиран правен ИИ, който работи с проверими нормативни, съдебни и професионални източници и позволява непосредствено отваряне на използвания първоизточник. Основните приложения ще бъдат:

- проучване на съдебна практика по конкретно поставен правен въпрос;
- систематизиране на решения според приложимите разпоредби, правните изводи и относимите фактически особености;
- сравняване на различни разрешения и установяване на противоречия;
- подготовка на кратки справки, хронологии и работни структури;
- търсене в утвърдените вътрешни актове и методически материали.

Важен критерий при избора ще бъде възможността системата да посочва точно кой акт, от коя дата и в каква редакция подкрепя предоставения отговор, както и качеството на работа на български език. При съдебната практика следва да се разграничават тълкувателните актове, решенията по конкретни дела и последващото развитие на съответния правен въпрос.

Ще се развива и вътрешна тематична база (по т. 7.5) с проверени решения и методически материали по приоритетните направления. За всеки включен материал ще се отразяват източникът, датата, предметът и актуалността му. Използването на резултатите в прокурорски акт ще се предхожда от проверка на първоизточника и неговата относимост към конкретното производство. Правното становище, оценката на доказателствата и процесуалното решение остават отговорност на прокурора.

11.7. Техническо подпомагане при дела със значителен обем материали

След осигуряване на подходяща защитена среда ще бъдат проучени възможностите за подпомагане на работата по обемни производства чрез:

- извличане и подреждане на имена, дати, суми, дружества и документи;
- изготвяне на хронологични и тематични указатели;
- съпоставяне на данни от различни документи и обозначаване на възможни разминавания за проверка;
- подготовка на работни резюмета с връзка към конкретните страници;
- транскрибиране на аудио- и видеозаписи и подготовка на работен превод на чуждоезикови материали.

Например при финансово производство може да бъде изготвена работна таблица на установените плащания, в която всяка сума е свързана с конкретния банков или счетоводен документ. При старо производство може да се подготви хронология на извършените действия и неполучените отговори. Резултатите ще подлежат на проверка спрямо оригиналните материали. Работните транскрипции, преводи и резюмета ще се разграничават от надлежно изготвените процесуални документи и експертни заключения. Преди използване на съответната система ще се оценяват конкретното ѝ предназначение, правният режим и необходимите гаранции.

11.8. Международни примери като ориентир за функции

Посочените по-долу примери са в различен етап на изпълнение и не са еднакво сравними: част от тях са за прокуратури, други – за съдилища или за съдебната администрация. Те се използват като ориентир за функции и организация, а не като препоръка за конкретни доставчици. Данните са от публични източници на съответните институции.

Институция и орган	Проверено приложение и етап	Относимост към предложените мерки
Германия, Бранденбург, 2026 г. (правосъдие)	Достъп до Beck-Chat за правно проучване и последващо въвеждане на juris KI-Suite след четириседмично изпробване (пресъобщение от 27.08.2026 г.) за служителите в министерството и подведомствените му структури.	Специализиран правен ИИ, свързан с професионални бази и проверими нормативни и съдебни източници.
Прокуратура на Англия и Уелс (CPS)	Correspondence Drafting Tool – бета/пилот (2025 г.) за подготовка на кореспонденция, около 30 обучени служители, човешка проверка. Beam Notes – Private Beta (публичен запис от 09.09.2026 г.) за транскрибиране и резюмиране на видеодоказателства, при пълен човешки преглед.	Подготовка на служебни писма и по-бърза ориентация във видеоматериали чрез ограничено пилотно прилагане.

Институция и орган	Проверено приложение и етап	Относимост към предложените мерки
Съдебна администрация на Обединеното кралство (HMCTS)	BenchNotes – действаща система (запис от 09.09.2026 г.), с която съдии от първоинстанционния трибунал по имиграция и убежище диктуват решенията си и получават транскрипт в защитената инфраструктура на службата, с последваща проверка от автора.	Защитено гласово въвеждане и структуриране на текст; приложимо по отношение на съдии, не на прокурори.
Касационен съд на Франция (съд)	ИИ за псевдонимизиране на съдебни решения преди публикуването им в Judilibre – софтуер, разработен от съда през 2019 г. и използван за отворените данни, с организиран контрол на качеството.	Подготовка на обезличени материали за обучение и обмен на практика при проверка на резултата.
Европейска прокуратура	Със споразумение от 11.11.2020 г. Центърът за преводи на органите на ЕС е доставчик на езикови услуги, като е договорено специално решение за машинен превод на собствена инфраструктура с оглед поверителността на документите.	Институционално организиран машинен превод за първоначална ориентация в чуждоезикови материали; преводът е ориентировъчен и не замества надлежно изготвен превод.

Част от инструментите, включително тези на Прокуратурата на Англия и Уелс, обработват материали във външна облачна среда с търговски езикови модели. Този риск е отчетен в публичните записи за тях.

В български условия такива решения могат да се обсъждат само в институционално одобрена среда по т. 11.9 и след преценка на правната рамка, защитата на информацията, техническата съвместимост, качеството на работа на български език и необходимите ресурси.

11.9. Правна рамка, информационна сигурност и правила за допустима употреба

Правна рамка

Организацията ще се съобразява със ЗСВ, НПК, правилата за защита на информацията и приложимите вътрешни актове. Прегледаните Правила за деловодната дейност и документооборота предвиждат информационни системи и контрол на сроковете, но чл. 1, ал. 2 изрично изключва от обхвата им реда за работа с електронни документи. Поради това разширяването на електронната работа изисква съобразяване и със специалната уредба и съответните технически правила.

При обработването на данни за целите на наказателното производство ще се отчита специалният режим по глава осма на Закона за защита на личните данни,

въвеждащ Директива (ЕС) 2016/680, включително приложимите изисквания за оценка на въздействието и сигурност на обработването.

За всяка предлагана ИИ система ще се извършва оценка според действителното ѝ предназначение по Регламент (ЕС) 2024/1689. Системите, подпомагащи правоприлагането и правораздаването, могат да бъдат високорискови, а човешката проверка сама по себе си не определя системата като нискорискова. Същевременно някои помощни функции, като транскрибиране, подготовка на чернови и резюмета, може да попаднат в изключенията по чл. 6, ал. 3 от регламента, но само след документирана оценка. Ще се отчита и измененията с Регламент (ЕС) 2026/1744 от 8 юли 2026 г., в сила от 27 юли 2026 г., който предвижда прилагане на правилата за високорисковите системи по приложение III от 2 декември 2027 г., при съобразяване със специалните преходни разпоредби.

Работата с материали по производства ще се допуска в институционално одобрена среда с определени права на достъп, проследимост на операциите, правила за съхранение и техническо възстановяване. Условията към доставчиците следва да изключват използване на предоставените материали за обучение на модели или други несъвместими цели. Като методическа опора ще се използват насоките CEPEJ(2025)18Final (Насоки относно използването на генеративния ИИ в съдилищата), предназначени за съдилищата, при относимо прилагане на принципите за поетапно внедряване, проверка на резултатите, обучение и запазване на професионалната преценка.

Правила за допустима употреба на ИИ

Със заповед на административния ръководител, при съобразяване с указанията на ВКП, ще бъдат въведени вътрешни правила за допустима употреба на ИИ. Те ще предвиждат, че:

- материали от производства, лични данни и класифицирана информация не се въвеждат в публични ИИ услуги и в неодобрени приложения;
- използват се само институционално одобрени среди с индивидуални права на достъп и проследимост на операциите;
- всеки резултат се проверява спрямо първоизточника, преди да бъде използван в прокурорски акт;
- правната преценка, оценката на доказателствата и процесуалното решение остават отговорност на прокурора;
- в пилотния етап употребата се отразява – за каква задача, кога и какъв е резултатът от проверката;
- грешките и случаите на неправилно използване се докладват на отговорника по дигитализацията.

Правилата ще важат за прокурорите, следователите, прокурорските помощници и съдебните служители и ще се преразглеждат при промяна на правната рамка или на използваните системи.

Базова информационна сигурност

Независимо от използването на ИИ ще се обърне внимание на основните мерки за сигурност: двуфакторно удостоверяване, където е технически възможно; ограничаване на правата по длъжности; редовни резервни копия; кратко периодично обучение по киберхигиена. Те ще се съгласуват с компетентните структури на ВКП и ВСС.

11.10. Обучение и практическа подкрепа

Въвеждането на новите средства ще бъде съпроводено с обучение на прокурорите, следователите, прокурорските помощници и съдебните служители според функциите им. Обучението ще се съобрази с приложимите изисквания за ИИ грамотност по Регламент (ЕС) 2024/1689 в действащата му редакция.

Обучението ще обхваща работата с електронните материали, търсенето и проверката на източници, формулирането на задачи към правния ИИ, установяването на неточности, защитата на информацията и правилата по т. 11.9. Ще се използват практически упражнения с публични или подходящо обезличени материали и съдействие от НИП и компетентните технически структури.

Отделно внимание ще се отделя на работата с електронни доказателства по т. 11.4 и на проверката на изкуствено генерирани документи, изображения, глас и видео.

11.11. Поетапно изпълнение, критерии за оценка и прозрачност

В първия етап ще бъдат извършени прегледът и измерването на изходното състояние по т. 11.1. На тази основа ще се определят мерките, изпълними с наличните средства, и предложенията, изискващи одобрение или ресурс от национално равнище.

Приоритет ще имат достъпът до основните дигитализирани материали, подреждането им, предварителното уведомяване за сроковете и процедурата за електронни доказателства. След необходимото съгласуване ще се предложи ограничено пилотно използване на правен ИИ и други помощни инструменти с предварително определени задачи, критерии за оценка и критерии за спиране. Пилотът ще се преустановява при системни неточности, риск за сигурността на данните или несъответствие с правилата по т. 11.9.

Ще се проследяват:

- обхватът и качеството на дигитализираните приоритетни материали;
- времето за намиране на необходим документ;
- своевременността на уведомяванията и предприетите действия;
- времето за подготовка на кореспонденция и правно проучване, включително необходимата проверка;
- установените неточности и пропуснати съществени данни;
- практическата полезност за прокурорите, следователите и администрацията.

Разширяването на използването ще се основава на проверени резултати от пилотния етап. В годишния доклад за дейността ще се отчита какво е изпробвано, какви

грешки са установени и какви мерки са спрени или променени. Очакваният ефект е по-добър достъп до информацията, по-малък обем повтаряща се техническа работа и по-добри условия за своевременни и обосновани прокурорски решения.

12. Усъвършенстване на работата по преписки и производства, свързани с прояви на малолетни и престъпления, извършени от непълнолетни

12.1. Статистическа основа, постигнати резултати и необходимост от надграждане

Данните от обобщения доклад на ОП – Пловдив за прокуратурите в района показват увеличение на наблюдаваните и новообразуваните досъдебни производства за престъпления, извършени от непълнолетни, през периода 2023–2025 г.

Показател – общо за района на ОП – Пловдив	2023 г.	2024 г.	2025 г.	Изменение 2025 спрямо 2023 г.
Наблюдавани ДП	155	179	182	+17,42%
Новообразувани ДП	52	71	84	+61,54%
Решени по същество от прокурор ДП	117	145	141	+20,51%
Прекратени ДП – общо	46	57	61	+32,61%
От тях – прекратени по чл. 61 НК	32	39	37	+15,63%
Внесени в съда прокурорски актове	69	81	70	+1,45%
Лица по внесените актове	87	88	99	+13,79%
Осъдени лица с влязъл в сила съдебен акт	93	82	93	Без изменение

Особено показателно е увеличението на новообразуваните производства – от 52 през 2023 г. на 84 през 2025 г., като нарастването спрямо 2024 г. е 18,31%. Тези показатели очертават увеличен обем на прокурорската работа по направлението.

Основната част от производствата се наблюдава от РП – Пловдив и териториалните отделения. През 2025 г. там са наблюдавани 163 производства, или 89,56% от общите за района, а новообразуваните са 76, или 90,48%. Това обосновава съсредоточаването на съществената част от предложения мониторинг върху районното ниво при запазване на наблюдението и върху производствата в самата окръжна прокуратура.

Значение има и структурата на наблюдаваните производства. При телесните повреди броят им нараства от 16 през 2023 г. на 25 през 2024 г. и 28 през 2025 г. — увеличение със 75% за периода.

През 2025 г. са наблюдавани и 36 производства за кражби, 29 за престъпления с предмет наркотични вещества и 17 за грабежи.

Съществено място заема приложението на чл. 61 НК. През 2025 г. на това основание са прекратени 37 производства, представляващи 60,66% от всички прекратени производства срещу непълнолетни в района. Съпоставката с доклада на РП – Пловдив показва, че всичките 37 са отчетени на районно ниво.

Добра основа за надграждане са отчетеното приоритетно разглеждане на тези производства и проведената специализирана подготовка. В доклада на РП – Пловдив за 2025 г. е посочено, че всички прокурори са преминали обучение по работата с непълнолетни и притежават съответните сертификати.

Същевременно в обобщения доклад е отбелязано, че част от непълнолетните извършват повече от едно деяние и че възпитателните мерки невинаги постигат достатъчен ефект при запазване на неблагоприятните условия и среда. Тези констатации подкрепят необходимостта от по-пълно проследяване на последващото развитие на случаите.

Отчетеният брой производства по чл. 61 НК показва обхвата на неговото приложение. Оценката на повторяемостта и на възпитателния резултат изисква допълнително обвързване на данните за отделните лица, приложените мерки и последващите прояви.

12.2. Преглед на съществуващата организация и определяне на обхвата на мониторинга

В началния етап ще бъде установено каква организация за наблюдение и проверка на тези преписки и производства вече съществува в ОП – Пловдив, РП – Пловдив и териториалните отделения. Ще се изяснят обхватът на извършваните проверки, периодичността им, събираната информация и начинът, по който се използват резултатите.

На тази основа ще бъдат определени нужните допълнения, включително възможността за използване на наличните информационни системи и отчетни форми.

Мониторингът ще разграничава:

- преписките за обществеоопасни деяния и противообществени прояви на малолетни;
- производствата за престъпления, извършени от непълнолетни;
- случаите на приложение на чл. 61 НК;
- изпратените на компетентните комисии материали и получената информация за последващите решения;
- случаите с данни за последващи прояви на същото лице.

Разграничението между малолетни и непълнолетни ще се запазва и при анализа на резултатите.

При съпоставяне на данните ще се използва еднакъв териториален обхват и ще се разграничават броят на производствата, броят на лицата и броят на постановените актове.

12.3. Периодични тематични прегледи в ОП – Пловдив и РП – Пловдив

Ще бъде създадена организация за периодични тематични прегледи, по правило на тримесечие, с обобщаване на установените затруднения и нужните мерки. Обхватът им ще се определя според броя и характера на случаите.

Този преглед ще се включи в планираната тематична и контролно-ревизионна дейност на ОП – Пловдив спрямо РП – Пловдив и териториалните ѝ отделения. Първоначално ще се установи какво наблюдение вече се извършва върху прилагането на чл. 61 НК и обратната връзка за възпитателните мерки. Установените пропуски в информацията ще се допълнят с определени лица за контакт и срокове за получаване на резултатите, включително за повторно прилагане на мерки спрямо едно и също лице. Така надграждането ще бъде насочено към конкретно установената потребност.

Приоритетно ще се разглеждат преписки и производства:

- с данни за повтарящи се прояви или предходно приложение на чл. 61 НК;
- за насилие, групови посегателства и престъпления с предмет наркотични вещества;
- с данни за влияние, склоняване или използване на непълнолетни от пълнолетни лица;
- с продължителни проверки или забавено разследване;
- при които липсва яснота какво е последвало след изпращане на материалите на местната комисия;
- по които се установява нужда от методическа или организационна помощ.

Прегледите ще обхващат срочността, пълнотата на събраните данни, мотивираността на прокурорските решения и изпълнението на дължимите уведомявания. При установено затруднение ще се определят конкретното съдействие, отговорното лице и срокът за последваща проверка.

Организационното наблюдение ще се осъществява при запазване на правомощията на наблюдаващия прокурор и на установения ред за контрол върху прокурорските актове.

12.4. Задълбочена и индивидуална преценка при прилагането на чл. 61 НК

Особено внимание ще бъде отделено на обоснованото прилагане на чл. 61 НК. Във всеки случай ще се изследват законовите предпоставки, свързани с причините за извършване на престъплението, неговата обществена опасност и възможността за успешно възпитателно въздействие.

Когато прокурорът постанови отказ да образува досъдебно производство или прекрати образуваното производство на това основание, чл. 61, ал. 3 НК предвижда изпращане на преписката на комисията за налагане на възпитателна мярка. Прокурорското произнасяне и последващото възпитателно производство са отделни етапи, чието движение трябва да бъде проследимо.

В рамките на тематичните прегледи ще се проследява как се прилага чл. 61 НК и на какви данни се основава преценката за конкретния непълнолетен, включително

предходни прояви, приложени мерки, среда и обстоятелства, имащи значение за очаквания възпитателен резултат.

При сходни затруднения ще се организират професионални обсъждания и при нужда ще се търси методическа помощ от АП – Пловдив и компетентната структура на върховната прокуратура.

12.5. Проследяване на повторното прилагане и резултатите от възпитателните мерки

Самостоятелен акцент ще бъде установяването дали спрямо едно и също лице чл. 61 НК е прилаган повече от веднъж и какви са резултатите от предходните мерки.

За тази цел при последващо сезиране ще се съпоставят:

- датите на отделните деяния;
- датите и основанията на предходните прокурорски решения;
- решението на местната комисия и видът на наложената мярка;
- наличната информация за започване, изпълнение или неизпълнение на мярката;
- моментът и характерът на последващата проява;
- предприетите действия от компетентните органи.

Хронологията има съществено значение. Деяние, извършено преди налагането или започването на изпълнението на определена мярка, изисква различен анализ от проява след нейното приключване.

Предходното приложение на чл. 61 НК ще се отчита при индивидуалната преценка по следващия случай. При ново решение на същото основание ще се изяснява значението на предходните мерки за извода, че възпитателно въздействие може да бъде успешно приложено.

Данните за нови сигнали ще се разграничават от установените деяния и ще се отчитат заедно с процесуалния резултат по съответната преписка или производство.

12.6. Обратна информация след изпращането на материалите

Ще бъде предложена организация, чрез която за изпратените по чл. 61, ал. 3 НК преписки да може да се установи:

1. получени ли са материалите от компетентната местна комисия;
2. разгледан ли е случаят и постановено ли е решение;
3. каква мярка е наложена;
4. налице ли е информация за изпълнението ѝ;
5. нужно ли е допълнително действие или взаимодействие.

Проследяването ще се извършва чрез ограничен набор от контролни данни, свързани с номера на преписката и съществуващите деловодни отразявания. При липса на информация ще се осъществява навременна комуникация с компетентния орган.

Достъпът до индивидуалните данни ще бъде ограничен според служебните функции. За управленския анализ ще се използва обобщена информация, позволяваща да се установят забавяния, неполучени отговори и повтарящи се практически затруднения.

Получаването на информация за постановената мярка ще позволява да се проследи преминаването от прокурорското решение към последващото възпитателно въздействие. Данните за изпълнението и за последващото развитие на случая ще подпомагат преценката при ново сезиране.

12.7. Взаимодействие и специализирана подготовка

Ще бъде задълбочено взаимодействието с местните комисии, инспекторите при детските педагогически стаи и органите за закрила на детето. При нужда и в рамките на компетентността им ще се търси съдействие от образователни институции и подходящи социални услуги. Работните обсъждания ще се насочват към конкретни затруднения: непълна информация, забавено изпращане или разглеждане на материали, липса на обратна връзка и необходимост от съгласувани действия по отделен случай. Натрупаната специализирана подготовка ще се надгражда чрез обучения и обсъждане на практически казуси по въпросите на детското правосъдие, комуникацията с непълнолетни и оценката на относимите личностни и социални обстоятелства.

Този подход съответства на акцентите в Директива (ЕС) 2016/800 и доклада на Европейската комисия COM(2024)489 относно нейното прилагане – индивидуална оценка, навременно разглеждане на делата, ефективна защита и специализирана подготовка на работещите с деца.

12.8. Организация за изпълнение и оценка на резултатите

При първоначалния преглед ще бъдат определени изходните данни, съществуващите форми на наблюдение и установените информационни пропуски. Ще бъдат уточнени отговорностите за събиране и обобщаване на нужната информация при използване на наличните организационни и технически възможности.

Последващите обобщения ще проследяват:

- срочността на проверките, разследването и прокурорското произнасяне;
- случаите на приложение на чл. 61 НК и изпращането им на компетентните комисии;
- получената информация за решенията и изпълнението на мерките;
- повторното приложение спрямо едно лице и данните за последващи прояви;
- установените причини за забавяне или непълнота на информацията;
- преодолените организационни затруднения и резултатите от оказаната методическа помощ.

Оценката ще отчита различната тежест на случаите и пълнотата на наличната информация. При сравняване на последващи прояви ще се използват съпоставими периоди на проследяване.

Очакваният резултат е по-добра информираност при прокурорските решения, навременно движение на преписките и по-пълна обратна връзка за действителния ефект от предприетото възпитателно въздействие.

13. Медийна политика и комуникация с обществеността

Медийната политика на Окръжна прокуратура – Пловдив осигурява навременна, точна и разбираема информация за дейността на прокуратурата и постигнатите резултати. Установената организация на работа в тази област ще бъде надградена чрез по-активна и последователна комуникация, съобразена с годишния план, целите за развитие и приоритетите в работата на прокуратурата.

Предвиждам функциите на говорител да бъдат възложени със заповед на един от заместниците на административния ръководител. Това ще осигури непосредствена връзка между медийната комуникация и управлението на основните направления на прокурорската дейност. Работата ще се осъществява при спазване на Правилата за медийна комуникация в системата на ПРБ, утвърдени със Заповед № РД-02-9/24.03.2015 г., изменени и допълнени със заповеди № РД-02-08/12.04.2019 г. и № РД-02-28/15.12.2022 г.

Обществеият интерес към отделни наказателни производства обхваща ограничена част от общата дейност на прокуратурата. Значителен обем от работата по сложни разследвания и постигнатите по тях резултати остава извън непосредственото медийно внимание. Затова прокуратурата ще определя и представя самостоятелно теми и резултати, които имат значение за обществото, независимо дали към конкретния момент са предмет на журналистически интерес. По този начин ще се осигури по-пълна представа за ежедневната работа на прокурорите и разследващите органи и за приноса им към защитата на гражданите и обществения интерес.

Говорителят, във взаимодействие с административния ръководител, останалите заместници и наблюдаващите прокурори, ще проследява значимите резултати по дела за разпространение и производство на наркотични вещества, данъчни престъпления, корупция, организирана престъпност, изпиране на пари и други престъпления с отражение върху финансовите интереси на обществото и държавата. Информацията ще се представя редовно чрез официалната интернет страница на ПРБ и страницата на ОП – Пловдив, както и чрез подходящите форми за комуникация с медиите. Ще се разясняват на достъпен език естеството на извършената работа, значението на резултатите и съответният етап на производството, като се проследява и последващото развитие по вече огласени дела.

Специално внимание ще се обръща на теми с пряко значение за сигурността и живота на гражданите – употребата и разпространението на наркотични вещества, насилието сред подрастващите, домашното насилие и пътнотранспортните престъпления с причинени смърт или телесни увреждания. По тези направления ще се представят както резултати по конкретни производства, така и обобщена информация за тенденциите, предприетите действия и взаимодействието с компетентните институции. Комуникацията ще има и превантивна насоченост.

При възникнал или очакван медиен интерес ще се създаде организация за предварително подготвяне на кратка, проверена информация, съгласувана с наблюдаващия прокурор и административния ръководител, както и с говорителя на главния прокурор в предвидените случаи. Навременната официална информация, дори когато допустимият ѝ обем е ограничен, намалява възможността за разпространяване на непроверени твърдения и погрешни интерпретации. При нужда ще се предоставят и уточнения на вече оповестената информация.

Формата на всяка медийна изява ще се подбира съобразно темата и необходимия обем информация. Брифинги, интервюта и пресконференции ще се провеждат след задълбочена предварителна подготовка, преимуществено с участието на говорителя и на прокурори, подготвени по съответната материя, при спазване на реда за съгласуване. Прякото участие на административния ръководител ще бъде съсредоточено върху въпроси със стратегическо значение, случаи с изключителен обществен интерес и ситуации, изискващи неговата непосредствена институционална позиция.

Ще се поддържа ежедневен медиен мониторинг, включително за публикации, съдържащи данни за престъпления, с осигуряване на навременното им докладване по установения ред. Цялостната комуникация ще се осъществява при равнопоставеност на медиите, зачитане на презумпцията за невиновност, правата на пострадалите и останалите участници в производството, защита на личните данни и тайната на разследването. Целта е чрез последователно и обективно представяне на действителната работа и резултатите да се укрепват авторитетът на ОП – Пловдив и доверието в нейната дейност.

В обобщение, предложените мерки очертават цялостен подход към развитието на Окръжна прокуратура – Пловдив. Те обхващат срочността и качеството на работата (т. 1, 2, 5 и 7), разпределението на натоварването и специализацията (т. 3, 4 и 6), приоритетите в противодействието на корупцията, организираната, финансовата и наркопрестъпността (т. 8 и 9), работата с малолетните и непълнолетните (т. 12) и условията, при които всичко това се изпълнява: взаимодействието и методическата подкрепа, дигиталните средства и откритата комуникация с обществото (т. 10, 11 и 13). Общата идея е прокуратурата да работи предвидимо, срочно и с високо качество, при запазване на процесуалната самостоятелност на наблюдаващия прокурор.

Ако бъда избран за административен ръководител, ще организирам постапното изпълнение на предложените мерки с определяне на приоритети, срокове и отговорни лица. Напредъкът ще се оценява периодично, а при нужда подходът ще се прецизира съобразно установените затруднения и наличния ресурс. Ще търся активното участие на колегите при обсъждането и прилагането на решенията, защото постигнатото в Окръжна прокуратура – Пловдив е плод на общия труд и може да бъде надграждано само с общи усилия. Ще отговарям лично за изпълнението на тези мерки и ще отчитам резултатите от тях пред колегите и пред Прокурорската колегия.

С уважение,

Прокурор Иван Спиров